БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 27 (7057) | 1955 оной февралиин 2 среда | Сэн 20 мүнгэн.

Залуу патриодууд, колхоздо олоороо ошожо хүдэлмэрилэе!

Коммунистическэ партиин уряагаар комсомольско путёвка абажа, манай Эхэ ороной зуу гаран мянган патриодууд—эдир залуу хүбүүд, басагад шэнэ ба боро газар элдүүрилэлсэхын тулада хүдөө нютагуудта ошоо һэн. Тэдэнэй тоодо манай республикын фабрика ба заводуудһаа, эмхи зургаануудһаа ябаһан 1300 гаран комсомолецууд, залуушуул оролсоно.

Ленинскэ комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн эрэлхэг зоригто залуушуул хүдөөгэй таряашад, малшадтай хамта ажаллажа, партиин табиһан зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ехэхэн туһа нэмэри хэхэ байна. Республика дотор 1954 ондо 122,6 мянган гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилэн ашаглагдаа. Гэбэшье, манай республикын хүдөө ажахын гол һалбари болохо малажал үшөөл гээгдэжэ ябана. Иимэ байдалые яажашье тэсэжэ болохогүй.

Мүнөө үедэ парти, правительство республикын ажалшадай урда тон харюусалгатай зорилго табяад байна. Һаяын жэлнүүдтэ республикынай нарин ба нарибтар нооһо оронһоо үгэдэг хонин ажалай томохон база болгогдохо юм. Энэ шухала зорилгые бэелүүлхын тула колхозуудай нийтын малажал дээрэ урагшаа һанаатай, эдир залуугай эршэ зоригтой хүдэлмэришэд олоор хэрэгсэгдэхэ байна.

Эхэ ороной столица—Москвагай комсомолецууд ба залуушуулһаа жэшээ абажа, партиин уряада харюу болгон, Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүбүүд ба басагад колхозой малажал дээрэ хүдэлмэрилхые хүсэһэн тухайгаа мэдүүлгэнүүдые ВЛКСМ-эй райкомуудта, комсомольско комитедүүдтэ олоор үгэжэ байна. Иимэ мэдүүлгэнүүд 250 гаран хүнүүдһээ ороод, саашаа үргэлжэлһээр.

Нийтын малажалда хүдэлмэрилхээ гарахаяа байһан түрүүшын патриодуудай суглаан уржадэр Улан-Удэ городто үнгэрөө. Энэ суглаанда хабаадаһан эдир залуу ленинецүүд өөһэдынгөө бүхы хүсэ шадалые, эрдэм мэргэжэлые парти, правительствын табиһан зорилго дүүргэлгэдэ хүсэдөөр элсүүлхэбди гэжэ мэдүүлбэ. Колхознигууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэришэдтэй хамта эбтэй эетэйгээр ажаллажа, мяха, тоһо, нооһо гэхэ мэтын хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохын түлөө оролдохобди гэжэ тэдэнэр нэгэн һаналтайгаар хэлэнэ.

Колхоздо гарахаар шиидэһэн залуу патриодууд тэндэ ошожо түбхинэн ажаһуухые үнэн сэдьхэлһээ хүсэжэ түхеэрнэ.

«Өөһэдынгөө залуу наһанай зорилгые һайн мэдэнэбди, бидэнэр айлшалжа ошохомнай бэшэ, курортдашье ошохомнай бэшэ, харин ажал ехэтэй хүдэлмэри хэхэеэ ошохомнай. Романтикашье бэшэ, алдар солошье бэшэ, лаврова веногуудшье бэшэ, харин өөһэдынгөө уялгые гүнзэгыгөөр мэдэрһэн ябадал бидэнние фермэнүүд тээшэ уряална», —гэжэ республикын бүхы хүбүүд, басагадта хандаһан Улан-Удын комсомолецууд ба залуушуулай суглаанай хандалга бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Үнэхөөрөөшье манай комсомолецууд, залуушуул нэгэтэ бэшэ партиин даалгабарие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн байна. Мүнөөшье колхозуудта ошожо, шэн габьяатайгаар ажаллахань лабтай.

«Партиин хэрэг, арадай хэрэг — манай өөһэдымнай хэрэг гээшэ. Хүндэтэ нүхэд, замдаа түхеэрэгты! Эбтэй эетэй, ажалша бэрхэ колхозно бүлэнүүдтэй нэгэдэе! Тэндэ бидэнние урматай ба хүндэтэ ажал хүлеэнэ, тэндэ манай оролдосотой шадамар гарнууд хэрэгтэй...

Хэн залуу, зоримгой эрэлхэг бэ, хэнэй зосоо Павка Корчагинай, Зоя Космодемьянскаягай, залуу гвардеецүүд-геройнуудай зүрхэн сохилноб, тэдэнэр манай хойноһоо, колхозно фермэнүүдтэ ошогты»!—гэһэн эрид хурса үгэнүүдээр манай залуушуулые уряална.

Колхозой нийтын малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ гээшэ ехэл харюусалгатай, оролдосо гаргахаар хэрэг юм. Янгинама хүйтэн гү, али аяма халуушье байг, саһан шуурган гү, али аадар бороошье орожо байг, малай хойноһоо һайн харууһан хэрэгтэй. Һайн малшан болоходо хүсэл оролдолгоһоо гадна, мүн мэргэжэл хэрэгтэй юм. Тиимэһээ, мал ажалда хүдэлмэрилхэеэ ошогшод зоотехническэ наукые, түрүү дүй дүршэлые зоригтойгоор шудалха ёһотой.

Малажал дээрэ ошоод хүдэлмэрилхэдөө тэндэ городой, промышленна предприятинуудай культурые нэбтэрүүлхэ, фермэнүүд дээрэ культбазануудые олоор эмхидхэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададсаха шухала.

Партиин горкомууд ба айкомууд залуушуулай энэ патриотическа хэрэгые али болохоор дэмжэжэ, тэрэниие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотой. Колхоздо ажаллахаяа ошохые хүсэһэн залуушуулые шэлэн абажа, тэдэниие эмхитэйгээр үдэшэхэ гээшэ ехэ шухала хэрэг мүн.

КПСС-эй айкомууд ба аймгүйсэдкомууд, партийна эхин организацинууд МТС-эй болон колхозой хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта хүдэлмэрилхөөр ошоһон залуушуулые анхаралтайгаар угтажа, тэдэнэй амжалтатайгаар ажаллаха хэрэгтэнь туһалха, культурно-ажаһуудалай тааруу зохид байдалаар хангаха ёһотой. Тэдэнэрые түрүүшын ээлжээндэ хамтын байрануудаар, эдеэ хоолоор болон бэшэ бусад шухала хэрэгсэлнүүдээрнь хангаха хэрэгтэй. Саашадаа өөһэдтөө гэр байрануудые барилгадань, адуу малтай болохо хэрэгтэнь мүн лэ туһалха шухала.

Городһоо ошоһон залуушуулай олонхидынь малажал дээрэ түрүүшынхеэ хүдэлмэрилхэнь гээшэ. Тиимэһээ нютаг дээрээ ажаллажа байһан колхознигууд, түбхын түрүүндэ түрүү малшад тэдэнэртэ саг үргэлжэ туһалха, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэхэ ёһотой.

КПСС-эй обкомдо

Городууд, аймцентрнүүд болон хүдэлмэришэдэй посёлогуудай ажал хэжэ шадаха хүнүүдые колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ эльгээхэ тухай

Республикын предприятинууд болон организацинуудай олон басагадууд болон хүбүүдэй, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ ошожо, артелиин ажахыда өөһэдөө сэхэ хабаадан, хүдөө ажахые, тэрэнэй гол һалбари—малажалые хүгжөөн дэбжээхэ гэһэн хүндэтэ зорилгые шиидхэлсэхые дурлаһан патриотическа үүсхэл тусгаар удхашанартай гэжэ тоолоод, КПСС-эй обкомой секретариат иигэжэ тогтоогоо:

Колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ ошохоёо байгаа Улан-Удэ городой залуу патриодуудай үүсхэлые ба республикын бүхы залуушуулда хандаһан хандалгыень һайшааха.

Колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ ошожо хүдэлхөөр дурлаһан залуушуул болон бүхы ажалшадай үнэтэ үүсхэлые али болохоор дэмжэхэ ба үргэнөөр дэлгэрүүлхыень КПСС-эй айкомуудые болон горкомуудые уялгалха.

Колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ ошогшодые эмхитэйгээр угтаха, тэдээндэ культурна ажаһуудалай, колхозуудта үрэ ехэтэйгээр хүдэлхэ услови байгуулхыень КПСС-эй райкомуудые КПСС-эй обкомой секретариат уялгалаа. Тиихын тулада:

Ганса бэе хүнүүдэй байха хамтын байрануудые бэлэдхэхэ ба мебелеэр хангаха, хамтын эдеэ хоол эмхидхэхэ; хоёр хүдэлмэришэтэй айлда нүүжэ ерэгшэдтэй адляар гэр үгэхэ, эдеэ хоол авансаар үгэхэ; малтай болохо хэрэгтэнь тэдээндэ туһалха;

Фермэнүүдтэ ерэһэн хүбүүд, басагадуудтай зоотехническэ һуралсал эмхидхэхэ, мал харууһалха мэргэжэлтэй болохо, хонишодой, һаалишадай болон мэргэжэл дүршэлтэй болохо хэрэгтэнь туһалха.

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерство ба республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи переселенческэ Управлени колхозуудта саг үргэлжын хүдэлмэридэ ошогшодые эмхитэйгээр эльгээхэ, тэдэнэй ажаллажа орохын, гэр байратай боложо түбхинэхын хойноһоо хиналта тогтоохо ёһотой.

Американска журналистнууд В. Р. Херст, Кингсбери Смит гэгшэдтэй 1955 оной январиин 29-дэ В. М. МОЛОТОВОЙ ХЭҺЭН ХӨӨРЭЛДӨӨН

ХЕРСТ Советскэ Союзда түрүүшынхиеэ ерээб, оронтой танилсахын тулада энэ аяншалга хэхэ арга боломжотой болоһондоо сэдьхэлээ ехээр ханааб, намайе ба намтай хамта ябаһан хүнүүдые советскэ хүнүүдэй хаа хаанагүй һайнаар угтадаг байһаниинь намда һанагдаагүй зохид байна гэжэ хэлэнэ. Энэ хадаа Холбоото Штадууд ба Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаанууд нилээд һайжаржа, саашадаа үргэлжэлэн һайжаржа болохо гэжэ намайе найдуулна, энэ һайжаралга эдэ хоёр оронуудай интересүүдтэ, бүхы дэлхэйн интересүүдтэ туһатай байха һэн.

МОЛОТОВ советско-американска мүнөөнэй харилсаануудые харахада һайжархыень хүсэнгүй байхын аргагүй гэжэ тэмдэглэнэ. Американецуудта советскэ хүнүүдэй хандалга тушаа хэлэхэ болоо һаа хододоо тиимэ һайн байгаа.

ХЕРСТ энээнние би лабаар ойлгооб гэжэ хэлэнэ.

ХЕРСТ уласхоорондын мүнөөнэй байдал тушаа зарим асуудалнуудые һурахыемни зүбшөөгыт гэжэ В. М. Молотовые гуйна.

МОЛОТОВ зүбшөөжэ харюусана.

ХЕРСТ һүүлэй үедэ Дальна-Востогто тохёолдоһон байдал уласхоорондын мүнөөнэй асуудалнууд сооһоо эгээн шухаланы гээшэ ха гэжэ хэлээд, Формозын райондохи байдал бүгэдэниитын эб найрамдалай хэрэгтэ ехэ аюул тохёолдуулна гэжэ Молотов тоолоно гү гээд асууна.

МОЛОТОВ Тайваниин (Советскэ Союз дотор хэрэглэгдэдэг, Формозын хитад нэрэ) районодохи байдал анхарал татана, татахашье ёһотой байна, юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа Дальна Востогто түгшүүрил тохёолдуулна, эб найрамдал эбдэхэ аюул, дайнай аюул тохёолдуулжа болохо байһан туладаа бүхы уласхоорондын байдалда муугаар нүлөөлнэ гэжэ харюусана. Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааржа байһан туладаа Холбоото Штадууд энэ байдалай түлөө харюусалгые, минии һанахада, даана гэжэ нэмээн хэлэнгүй байжа шадахагүй байнаб гээд Молотов хэлэнэ.

Тайвань, гэжэ Молотов хэлэнэ, Хитадай таһаршагүй хубинь гэжэ бидэнэр тоолонобди.

КИНГСБЕРИ СМИТ энээнтэй дашарамдуулан, Хитад хадаа Формозые олон жэлһээ хойшо хинанагүй гэһэн Иденэй һаяын мэдүүлгые Молотовто һануулхые хүсэжэ байнаб гэнэ.

«Зуу шахуу жэл хаш даа»,—гэжэ **Херст** нэмээнэ.

МОЛОТОВ США-гэй ба Англиин гар табилгатай Каирска деклараци бии, мүн США-гэй ба Англиин гар табилгатай Потсдамскашье деклараци бии гэжэ харюусана. Тэрээнһээ гадна, США-гэй, Англиин ба СССР-эй гар табилгатай, Японийн капитуляци тухай хэлсээн бии. Уласхоорондын эдэ бүхы гол документнүүдэй ёһоор Тайвань Хитадай территори болоно, Хитадта үгтэхэ ёһотой юм. Энэ хадаа мүн тэрээнһээ хожомынь, 1950 ондо США-гэй президентын хэһэн мэдүүлгэ дотор баталагдан харуулагданхай. Энэ аралые,—гэжэ Молотов үргэлжэлүүлнэ,—урдань Япони булимтаран абаа, тиихэдэ мүнөө хэн булимтарааб?—США. Тиин Хитадай национальна территориие түрүүн нэгэ орон, тиихэдэ мүнөө нүгөөдэнь булимтарһан байна.

Иденэй мэдүүлгэ тухай дурдаха болоо һаа, энээн тушаа тусхай хэлэжэ болоно.

КИНГСБЕРИ СМИТ Молотов хадаа манай саг үеын тон ехэ реалистнуудай нэгэниинь гэжэ мэдээжэ гэнэ. Дальна Востогто эб найрамдал хангагдаа гэжэ хүсэд тоолоогүй сагтаа Формозые хамгаалалгаһаа мүнөөнэй оршон байдалда США-гэй арсахагүйдөө болохо байһыень ойлгоно ёһотойт гэжэ хэлэнэ. Тиимэһээ эб найрамдалда тохёолдоһон аюул тухай асуудалые бодото байдалай хэмжээ соо шиидхэхэ шиидхэбэри олохо арга боломжо бии байна. Энээнтэй дашарамдуулан,—гэжэ Кингсбери Смит хэлэнэ,—Херст үшөө нэгэ асуудал һураха хүсэлтэй.

ХЕРСТ Советскэ Правительство Женевскэ зүблөөн дээрэ Индо-Хитадай конфликтын үргэдэхэ ябадал зогсоохо гэжэ амжалтатайгаар оролдоһон байна гэжэ хэлэнэ. Формозо тушаа Советскэ Правительство тиимэрхүү оролдолго гаргахаар бэлэн гээшэ гү гэһэн асуудал гаража ерэнэ.

МОЛОТОВ Индо-Хитадай ба Хитадай проблемэнүүд хоорондоо ехэ илгаатай бшуу гэжэ харюусана. Советскэ Союзай хараа бодол нэгэ талаараа Индо-Хитад тушаашье, мүн Хитад болон али нэгэн ондоо район тушаашье адли байна, тусхайлбал, Советскэ Союз уласхоорондын түгшүүрилые багадхаха гэжэ хүсэнэ. Советскэ Союз уласхоорондын түгшүүрилые багадхалгада туһалха, иимэ зорилгые туйлалгада ёһотойгоор туһалха бүхы юумые дэмжэхээр бэлэн байна. Тиихэдэ дурадхагдаһан хэмжээнүүд уласхоорондын түгшүүрилые багадхалгада үнэхөөрөө зорюулагдаһан байха ёһотой. Нэгэ гүрэнэй хэрэгүүдтэ нүгөөдэ гүрэнэй хамааралга хадаа энэ зорилгые туйлалгада туһалжа шадахагүй.

Реализм тухай тэмдэглэгдэһэнтэй дашарамдуулан, мүнөөнэй Хитадта реалистическээр хандаха ябадал хадаа тэрээндэ урдань гадаадын зарим гүрэнүүдэй хандажа һураһанһаа минии һанахада ондоо байха ёһотой гэжэ нэмээхэ хүсэлтэй байнаб гэжэ Молотов хэлэнэ. Мүнөө үедэ Хитадта Центральна Правительствын хүтэлбэри доро Хитадай бүхы территори нэгэдүүлэгдэнхэй, һаял лэ иимэ юумэ байгаагүй. Энэ хадаа ехэ бэрхэшээлтэйгээр туйлагдаа гэжэ хитад арад мэдэнэ, энээниие национальна ехэ илалтамнай гэжэ тоолоно. Хитадай территориин ямар нэгэн хубиие таһалан абалга хадаа хитад арадай национальна мэдэрэлтэй ехээр зүрилдэжэ, тэрээнэй зүгһөө тон эрид эсэргүүсэл ба зэбүүрхэл түрүүлнэ. Тиимэһээ ушар байдалые хэрбээ реалистическэ ёһоор хараха болоо һаа, мүнөөнэй Хитад хадаа тэрээнэй национальна эрхэнүүд болон интересүүдыень хүндэлхые хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүүгээр эридэг гүрэн мүн гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ ушарые имагта зүбөөр ойлгожо хандабал, Хитадтай харилсалга хадаа хоёр талада ашагтай туһатайгаар хүгжэхэ байна. Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэрэ хадаа Хитадтай өөрынгөө харилсаануудые тэгшэ эрхын, хани барисаанай ба бэе бэеынгээ интересүүдые хараадаа абалгын үндэһэ һуури дээрэ хүгжөөнэ, тэрэнь һайн үрэ дүн харуулна.

КИНГСБЕРИ СМИТ бишье, Херстшье энэ асуудалай талаар советскэ хараа бодолые ойлгонобди гэжэ хэлэнэ. Гэбэшье, эгээ шухала болоһон проблемэ юуб гэхэдэ, ямар нэгэн шиидхэбэри, бүгэдэниитын эб найрамдалда аюул тохёолдуулха түймэр болохоор аюулай һүжэрхэдэнь һаад хэхэ саг зуурыншье шиидхэбэри туйлаха ябадал болоно.

МОЛОТОВ Хитад хэниишье заханагүй, тэрээниие хэнэйшье занаагүй һаа һайн байгаа гэжэ харюусана. Энэ хадаа эб найрамдал бэхижүүлхын тулада, Тайваниин районда таатай зохид харилсаа тогтоохын тулада эгээн шухала юумэн гээшэ.

ХЕРСТ эбэй ёһоор гуримшуулга тээшэ эрмэлзэхыень өөрынгөө хитад ханинарта, тайлбарилхада Чан Кайшида дурадхан хэлэжэ, американска правительствын хэрбээ һайн оролдолгоёо гаргаа һаань, Советскэ Правительство түймэрые һүжэрөөхэгүйн тулада өөрынгөө хитад союзнигууд тушаа мүн тиимэ юумэ хэхэ байна гээшэ гү гэжэ асууна.

МОЛОТОВ КНР-эй правительство, Чан Кай-шиин правительство гэгдэдэг хоёр тэгшэбэшэ таланууд гээшэ гэжэ Херстдэ ойлгосотой байгаа ёһотой гээд харюусана. КНР-эй правительство Тайвань тушаа тэрээнэй хуулита эрхын һэргээгдэхые эрихэ бүхы эшэ үндэһэтэй юм. Тиихэдэ хитад арадта намнагдан хаягдаһан Чан Кай-шиин «правительствын» ондоо газар руу тонилон ошохо, тиихэдэ байха ёһогүй газартаа мүнөө США-гэй туһаламжаар үлөөд, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудые гутаажа байхаяа болихо сагынь тулаа. Энэ асуудалые шиидхэлгэдэ туһалха бүхы юумэнүүд Советскэ Правительстваар дэмжэгдэхэ байна.

Бодото оршон байдалые, гэжэ Молотов үргэлжэлүүлнэ, Хитадай ба бүхы Дальна Востогой хүгжэлтэдэ болоһон түүхэтэ хубилалтануудые хараадаа абажа, Тайваниин, бүхы Дальна Востогой районодохи нормальна байдалые һэргээлгэдэ туһалха гээшэ США-гэй өөрынь интересүүдтэ ашагтай байгаа гэжэ бидэнэр тоолонобди.

КИНГСБЕРИ СМИТ Хитадай эрье шадархи (Данчень) зарим аралнуудһаа Чан Кай-шиин сэрэгүүдые гаргалгада туһалхын тулада, эдэ бүхы аралнуудые хүсөөр абаха һэдэлгын хэрбээ гаргагдаа һаань, хоёр талада тохёолдожо болохо хохидол гээлтэнүүдые зайсуулхын тулада буудалдаае саг зуура, һара тухай гү, зогсоохо арга боломжо тухай Советскэ Правительствын хараа бодол ямар байнаб гэжэ асууна. Энэ хадаа мүн мүнөөнэй оршон байдалда конфликтын һүжэржэ болохо аюулые уридшалан зайсуулгада туһалха байна. Тиихэ зуураа, Кингсбери Смит энээниие саг зуурын хэмжээ гэжэ хараха, хоёр талын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хоорондо буудалдаа саг үргэлжэ зогсоолгые хэрбээ мүнөө үедэ туйлажа болохогүй байгаа һаань, бүхы проблемые таатай зохид үедэ гуримшуулгын түрүүшын алхам гээшэ гэжэ хараха хэрэгтэй гэжэ нэмээнэ.

МОЛОТОВ энээндэ тобшоор иигэжэ харюусаха байнаб гэнэ: хэрбээ Чан Кай-шиин ямар нэгэн аралһаа өөрынгөө сэрэгүүдые гарган абаашахые хүсөө һаань, энээндэнь хэн нэгэн һаалта хэхэгүй бэшэ аал даа.

КИНГСБЕРИ СМИТ энэ хадаа хэрбээ Чан Кай-шиин өөрынгөө сэрэгүүдые гарган абаашаха гэжэ шиидээ һаань, ехэ газар дээрэхи хитадай сэрэгүүд сэрэгүүдээ гарган абаашажа байха үедэнь тэрээндэ добтолхогүй, тиихэдэ энэ гарган абаашалгада туһалхын тулада ашаглагдажа болохо суднануудта добтолхогүй гэһэн удхатай гү гэжэ асууна.

МОЛОТОВ Хитадай Арадай Республикын правительствын түлөө үгэ хэлэхээр түлөөлэгдэнхэй бэшэб, энэ асуудалые хитадай правительствын үмэнэ табиха хэрэгтэй гэжэ харюусана.

КИНГСБЕРИ СМИТ Советскэ Правительство энэ асуудалые США-гэй үмэнэһөө КНР-гэй правительствын урда табихаар бэлэн гээшэ гү гэжэ асууна.

МОЛОТОВ урдаһаань: «США-гэй правительство энээн тушаа бидэниие гуйна аал?» гэжэ асууна.

ХЕРСТ ехэ газар дээрэхи хитадай правительствын түлөө үгэ хэлэхээр түлөөлэгдэнхэй бэшэб гэжэ Молотовой тэмдэглэһэнтэй дашарамдуулан, би өөрөөшье, Кингсбери Смитшье Чан Кай-шиин үмэнэһөө гү, али США-гэй правительствын үмэнэһөө үгэшье хэлэнэ бэшэбди, дурадхалшье оруулна бэшэбди гэжэ би, Херст, хэлэхэеэ һананаб гэнэ.

Бишье, Кингсбери Смитшье бидэниие һонирхуулжа байһан, Дальна Восток тухай бүхы асуудалнуудые һураабди, үгэһэн харюунуудайнь түлөө Молотовто баясхалан хүргэнэбди гэжэ Херст саашань хэлэнэ. Европэйскэ хэрэгүүд тушаа хэдэн асуудал һурахыемнай зүбшөөгыт гэжэ Херст Молотовые гуйна.

МОЛОТОВ зүбшөөжэ харюусана.

ХЕРСТ американска телевизионно агентстваар дамжуулан американска арадта эльгээһэн өөрынгөө шэнэ жэлэй послани соо премьер-министр Г. М. Маленков США ба СССР хоёрой хоорондын харилсаануудтахи хурсадалгын гол шалтагаан хадаа Советскэ Союзые болон тэрээнтэй холбоотой гүрэнүүдые тойруулан американска сэрэгэй базануудай сетиин байгуулагдаһан ябадалда оршоно гэжэ хэлээ һэн гэнэ. Зэбсэгтэ хүсэнүүдые удаа удаагуур хороожо, буу зэбсэг хуряалгын замаар дабшалта хэжэ эхилхэ зорилгоор, мүн харилсан эбтэйгээр ажабайлгада таатай зохид байдал бии болгохо зорилгоор, Советскэ Правительство Австриие эзэмдэлгын өөһэдынгөө зонодохи сэрэгэй ба агаарай-сэрэгэй базануудые Австритай эбэй договор баталхаһаа үшөө урид усадхахаар бэлэн байна гү, хэрбээ баруун гүрэнүүдэй өөһэдынгөө зононуудта тиимэ юумэ хээ һаань.

Энэ асуудал мүн лэ журналистын хубяар табиһыемни хараадаа абыт гэжэ Херст гуйна.

МОЛОТОВ эндэ хоёр асуудал тушаа хэлэгдэнэ гэжэ харюусана. Нэгэдэхинь хадаа Австри тушаа, тиихэдэ хоёрдохинь Советскэ Союзые тойруулһан американска сэрэгэй базанууд тушаа болоно.

Австрийска асуудал тушаа тогтохо болоо һаа, Советскэ Союзай хараа бодол Херстдэ һайса мэдээжэ ёһотой гэжэ тухайлнаб гээд Молотов хэлэнэ.

Советскэ Союзые болон арадай демократиин оронуудые тойроһон американска сэрэгэй базанууд тухай асуудал тушаа тогтохо болоо һаа, энэ хадаа уласхоорондын бүхы оршон байдалые үнэхөөрөө орёо болгогшо асуудал мүн болоно, юуб гэхэдэ, эдэ базанууд хадаа талануудай нэгэниинь, нэрэлэн хэлэхэдэ США болбол Советскэ Союз тушаа харша хараа бодол баримтална, эдэ базануудые советскэ хилэнүүдтэ ойро байгуулжа, Советскэ Союзда заналта хэнэ гэжэ гэршэлнэ. Иимэ ушар бүхы оронуудтахи үргэн олоной хүсэлтэй зохилдуулан уласхоорондын оршон байдалдахи түгшүүрилые багадхалгадашье, буу зэбсэг хороолго тухай асуудал шиидхэлгые хүнгэдхэлгэдэшье туһалжа шадахагүй байна. Советскэ Союзай хилэнүүдтэ ойро байгуулагдаһан американска сэрэгэй базанууд тухай асуудал хадаа гансашье Австри тухай асуудалые бэшэ, мүн бусад олон асуудалнуудые шиидхэлгэдэ һаад хэдэг асуудалнуудай нэгэниинь бшуу, юуб гэхэдэ, эдэ базануудые байгуулга хадаа США-тай харилсаануудаа һайжаруулха гэжэ Советскэ Союзай эрмэлзэжэ байхада, США-гэй зүгһөө тад ондоо эрмэлзэлгын гаргагдажа байһаниие гэршэлжэ үгэнэ.

КИНГСБЕРИ СМИТ базанууд тухай асуудалнууд тушаа США-гэй ябуулганууд харша зүйл гээшэ гэгдэһэниие зүбшөөжэ бишье, Херстшье шадахагүй байнабди гэнэ. Эдэ ябуулганууд хадаа аюулгүй байдалай тухай бодомжонуудаар, эб найрамдал хангаха гэһэн хүсэлөөр тайлбарилагдана. Гэбэшье, Советскэ Союзда ойро байгаа Австридахи базануудые хэрбээ усадхажа эхилээ һаа, энээниие саашадаа бусадшье районуудта хэжэ болохо һэн гэжэ тухайлнаб гээд Кингсбери Смит хэлэнэ.

ХЕРСТ хаанаһаашье һаань эхилхэ хэрэгтэй гэжэ тэмдэглэнэ.

МОЛОТОВ сэрэгэй базануудай усадхалгые нэгэ районһоо эхилээд, саашань дэлгэрүүлхэ арга боломжо тухай ямар һаналтай байнат гэжэ Херстһээ асууна. Базануудай усадхалгые Австриһаа эхилээд, бусад районуудта үргэлжэлүүлхэ арга боломжые сохом ямараар ойлгонот?

КИНГСБЕРИ СМИТ энэ хадаа жэшээ болон дэлгэржэ болохо байна гэжэ тэмдэглэнэ.

МОЛОТОВ Имагта иимэ найдабари хэрбээ баримталаа һаа, үшөөл хүсэд хангалтагүй байха хаш гэжэ өөрынгөө талаһаа тэмдэглэнэ.

ХЕРСТ хэрбээ американецууд болон советскэ хүнүүдэй бэе бэеэ һайнаар мэдээ һаань, энэнь хэрэг байдалда туһалха байгаа гэжэ хэлэнэ. Юрэдөө Холбоото Штадууд өөрынгөө бүхы түүхын туршада добтололгын ямаршье дайнуудые хэзээшье хээгүй юм. Хаанашье һаань эхилхэ хэрэгтэй гэжэ Херст дахин дабтана.

МОЛОТОВ США-да ойро шадар советскэ сэрэгэйшье, ондоошье базанууд байхагүй гэжэ харюусана. США тухай хэлэхэ болоо һаа, аюулгүй байхынгаа тулада Советскэ Союзтай хилэ нэгэтэй, жэшээнь, Норвеги шэнги орондо, мүн СССР-тэй хилэ ниилэһэн Турцида, Европын ба Азиин бусад районууд тушаа хэлэлтэгүй, Пакистандашье гү базануудтай байха шухала юм хаш. США-гэй аюулгүй байдал хангахын тулада мүн Тайваньшье хэрэгтэй юм байшабал. США-гэй аюулгүй байдалые хэрбээ тиимэ үргэнөөр ойлгохо болоо һаа, тэрээнэй аюулгүй байхын тулада бүхы гүрэнүүд дотор базанууд хэрэгтэй болоно гэжэшье хэлэхээр байна. Суверенитет, бэеэ даанхай байдал, национальна эрхэнүүд болон интересүүд гээшэ сохом юун гээшэб гэжэ мэдэдэг арадуудта тиимэ түсэбүүд һайшаагдахашьегүй, ойлгогдохошьегүй хаш даа.

США хадаа өөрынгөө интересүүдэйшье талаар, эб найрамдалай интересүүдэйшье талаар эдэ бүхы базануудаараа ямаршье һайн юумэ туйлажа шадахагүй гэһэн һанамжа Советскэ Союз дотор бүхэжэнхэй гэжэ Молотов нэмээнэ. Теэдшье олон оронууд дотор, илангаяа ондоо гүрэнэй хилэдэ дүтэ шадар сэрэгэй базануудые байгуулга хадаа США-гэй аюулгүй байдалай интересүүдтэ хамаатай гээшые ямаршье үнэн сэхэ хүн зүбшөөхэгүйл. Тиимэ гэнэн хүнүүд байхагүй гэжэ би һананаб гэжэ Молотов хэлэнэ. Эдэ бүгэдые США-гэй аюулгүй байдалай интересүүдээр тайлбарилжа болохогүй, юуб гэхэдэ, тэрээнэй аюулгүй байдалда хэншье заналта хэнэгүй, Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, хэниишье, ямаршье орониие оройдоо занангүй. Советскэ Союз өөрынгөө дотоодын хэрэгүүдые эрхилнэ, тиимэ хэрэгүүд тэрээндэ дүүрэн, тиимэһээ бусад арадуудай хүсэдэгтэл адли, эб найрамдал хангахые хүсэнэ бшуу. Американска сэрэгэй базануудые байгуулга Советскэ Союз тушаа харша байһыень гэршэлнэгүй гэгдэһэн тухай хэлэхэ болоо һаа, энэ талаар иигэжэ хэлэхэдэ болоно: эдэ базануудые усадхаад, хоорондоо таатай зохид харилсаатай гүрэнүүдэй дунда тогтоһон тиимэ байдалда шэлжэн оролго хадаа манай оронуудай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулгада ехээр туһалха байгаа.

КИНГСБЕРИ СМИТ американска сэрэгэй базануудые байгуулга аюулгүй байдалаймнай интересүүдтэй, бүгэдэниитын эб найрамдалай хэрэгтэй зохилдоно гэжэ США-гэй правительство ба арадай яахадаа тоолодог байһан шалтагааниие бишье, мүн Херстшье дэлгэрэнгыгээр тайлбарилжа шадаха байгаа. Гэбэшье, би, мүн Херст энэ харгы руу хэрбээ ороо һаа, Молотовтой диалектическэ буляалдаа хэхэ баатай болохоһоо айнабди, тэрэнэй урда тэсэхэгүй байһандаа этигэнэбди гэжэ хэлэнэ. Гадна үлүү ехэ сагыетнай ээзлһэндэмнай бидэниие хүлисыт гэжэ Молотовые гуйгаад, манда зорюулһан саг ба анхаралайнгаа түлөө баясхалангыемнай хүлеэн абыт гэжэ хүсэнэ.

Түгэсхэлдөө **ХЕРСТ** уулзалга хэһэнэйнь түлөө, тэрээнэй асуудалнуудта харюусан, эды ехэ сагаа Молотовой гаргаһанай түлөө Молотовго баясхалан хүргэнэ.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй эбдэршэгүй блогой кандидадууд

Суута хонишон

Цыпилма Дансаруновна Дансарунова 1920 ондо Бурят-Монголой АССР-эй Кяхтын аймагай Суджи нютагта түрөө һэн.

Коллективизациин үедэ Дансаруноватанай бүлэ Кяхтын аймагай «Улаан Табангут» колхоздо түрүүлэн орогшодтой хамта ороһон байна. Табангуудай эхин шатын һургуули дүүргээд, Цыпилма Дансаруновна колхоздоо юрын хүдэлмэри хэһэн, кладовщик ба счетовод байһан юм. 1952 онһоо ОТФ-гэй хонишон болоһон байна. Колхозой олзо ехэтэй ба шухала һалбаринуудай нэгэн—хони үсхэбэрилгые амжалтатайгаар хүгжөөхын тула нүхэр Дансарунова ехэ оролдолго гаргаа. Тэрэнэй даадаг отара 1950 ондо 100 хонин бүриһөө 105 хурьга, 1953 ондо—105 хурьга, 1954 ондо—108 хурьга абажа түлжүүлээ. Нүхэр Дансарунова үнэн сэхээр ажаллаһанайнгаа түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэридэ гурбан жэлэй турша соо 40 хурьга абаа.

Мүнөө нүхэр Дансарунова колхозойнгоо үүлтэртэ хонидой эрхим отарые даажа, оролдосотой ажалаараа колхозниигуудай дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

Нүхэр Дансарунова һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдкомой ба КПСС-эй айкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ, Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдэй колхозниигууд, Пограничнэ МТС-эй механизаторнууд ба мэргэжэлтэд Цыпилма Дансаруновна Дансаруновае һунгуулиин 75-дахи Усть-Кяхтын округһоо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгон дэбжүүлээ.

Нүхэр Дансарунова һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие харюулха байһаниинь лабтай.

Түрүү хүдэлмэришэн

Прокопий Ильич Игумнов Бурят-Монголой АССР-эй Кударын аймагай Унгуркуй гэжэ тосхондо, 1929 ондо түрэһэн байна. Эхин һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр нүхэр Игумнов Городок городой № 16 фабрично-заводской һургуулида һураа.

Нүхэр Игумнов 1949 ондо эгээн түрүүшынхеэ Городок городто ажаллажа эхилбэ. Эндэ хүдэлжэ байха зуураа, Прокопий Ильич мэргэжэл һайнтай, өөрынгөө ажал хэрэгые һайса мэдэхэ хүдэлмэришэн гэжэ тоологдодог байгаа.

1954 оной IV кварталда нүхэр Игумнов һараһаа һарада үйлэдбэриингөө даалгабарие 140—180 процент дүүргэдэг байһан ба мүнөөшье шэн зоригто ажалаараа шалгаран түрүүшүүлэй зэргэдэ ябалсана.

Ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаһанайнь түлөө нүхэр Игумновта «Эрхим хүдэлмэришэн» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ хэдэн удаа олгогдоһон байха юм. Тэрэ хадаа ажалай түрүү арга методүүдые хододоо шудалжа байдаг. Ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, журам һайнтай нүхэр хадань коллективэйнь хүдэлмэришэд нүхэр Игумновые хүндэлдэг.

Прокопий Ильич Городок городой арадай сүүдэй заседатель юм.

Тэндэхи хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллективүүд нүхэр Игумнов Прокопий Ильич гэгшые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Түрүү хүдэлмэришэн нүхэр Игумнов һунгагшадай этигэл найдабарие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулха байха

Шадамар бэрхэ эмхидхэгшэ

Борис Федорович Зонхоев 1912 ондо Иркутска областиин Голуметскэ районой Хига гэжэ нютагта, үгытэй таряашанай бүлэдэ түрэһэн юм.

1931 ондо Иркутска хүдөө ажахын техникум дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр нүхэр Зонхоев Читын областиин Усть-Карийска районой газартаряалангай таһагай главна зоотехнигээр хүдэлмэрилөөд, һүүлээрнь Бурят-Монголдо эльгээгдэһэн байгаа. Борис Федорович үни удаан саг соо областной колхозно һургуулиин багшаар, «Бурят-Монгольская правда» газетын хүдөө ажахын таһагые даагшаар ажаллаһан байна.

1940 онһоо 1942 он болотор нүхэр Зонхоев Бурят-Монголой АССР-эй газартаряалангай Наркомые малажалай талаар орлогшоор хүдэлмэрилһэн юм. 1942 оной январь һарада Советскэ Армиин албанда мордоо һэн.

Советскэ Армиһаа ерэһэнэйнгээ һүүлээр 1944 онһоо 1948 он хүрэтэр партиин обкомой хүдөө ажахын таһагые даагшын орлогшоор хүдэлмэрилөө.

1948 оной май һараһаа 1951 он болотор КПСС-эй Кяхтын айкомой нэгэдэхи секретаряар хүдэлмэрилбэ.

1951 ондо Борис Федорович БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшоор дэбжүүлэгдэһэн байгаа.

1954 оной апрель һарада Борис Федорович Зонхоев КПСС-эй Түнхэнэй айкомой нэгэдэхи секретаряар һунгагдаһан байна.

Нүхэр Зонхоев хүтэлбэрилхы партийна болон советскэ хүдэлмэридэ ябахадаа шадамар бэрхэ эмхидхэгшэ байһанаа харуулаа.

«Путь коммунизма», Буденнын нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд, Тоорын дунда һургуулиин багшанарай коллектив Зонхоев Борис Федоровичые һунгуулиин 97-дохи Еловско округһоо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат болгожо дэбжүүлээ.

Оролдосотой механик

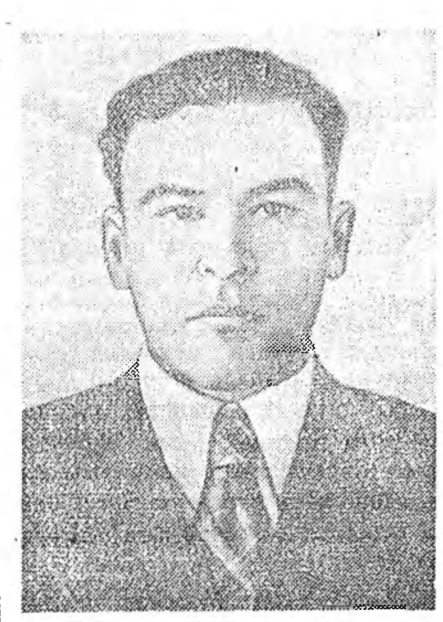
Иван Прокопьевич Насников 1924 ондо Бурят-Монголой АССР-эй Прибайкальска аймагай Югово тосхондо дунда шадалтай таряашанай бүлэдэ түрэһэн юм.

Долоон жэлэй һургуули 1939 ондо дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр нүхэр Насников «Новый путь» гэжэ хүдөө ажахын артельдэ жиирэй колхозниигоор хүдэлмэрилөө. 1941—1942 онуудта механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ Татауровска һургуули дүүргээд, Итанцын МТС-тэ трактористаар хүдэлмэрилбэ. Удаань Советскэ Армиин албанда мордоһон юм.

Тэрэ болбол 1945 ондо партиин гэшүүндэ абтаа. 1947 ондо сэрэгэй албанһаа ерэһэнэйнгээ һүүлээр нүхэр Насников Итанцын МТС-тэ тракторна бригадын бригадираар хүдэлмэрилбэ.

Тракторна эрхим бригадирнуудай нэгэн байһан туладаа 1950 ондо механизаторнуудай хоёр жэлэй һургуулида эльгээгдэбэ. Тус һургуулиие 1952 ондо дүүргээ. Нүхэр Насников 1952 онһоо 1954 он хүрэтэр Итанцын МТС-тэ участково механигаар хүдэлмэрилбэ. Мүнөө тэрэ хүдөө ажахын машинануудай талаар МТС-эй механик юм.

И. П. Насников өөрынгөө хэрэгые һайса мэдэдэг, хүдэлмэридөө оролдосотойгоор хандадаг, нүхэдтөө али болохо туһаламжа үзүүлдэг, тэдэнэй дунда хүндэтэй болоһон хүн юм. Ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Нүхэр Насников Итанцын МТС-эй партийна организациин бюрогой гэшүүн, ажалшадай депутадуудай Прибайкальска аймагай Соведэй депутат юм.

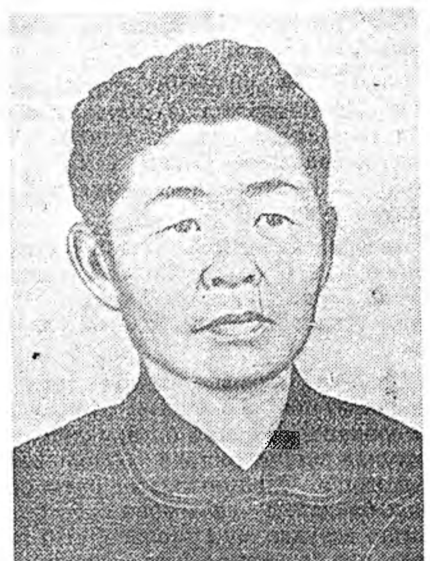
Маленковой нэрэмжэтэ, «Путь коммунизма» колхозуудай гэшүүд, Итанцын МТС-эй, леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад нүхэр И. П. Насниковые һунгуулиин 82-дохи Татауровска округһоо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна.

Арадай басаган

Ойбонтын ой махажа, Сандагай арай гэжэ бариһан ангайнь арһан үнэ багатайгаар худалдагдажа, аралжаа наймаашадай баршаа болодог һэн гэхэ. Үсөөн үнеэдэйнь һүн арба гаран үхибүүнэйнь үлэ арайхан залгадаг һэн ха. Хахад десятина таряа тарижа, үбэлдөө, хабартаа бусалгаха ороолһотой боложо, аарса бозоёо халаадаг һэн.

Хориин аймагай Дээдэ-Курба нютагта һуудаг Шагдарай Сандагтан 1904 ондо басагатай боложо, тэрэ бүлын гэртэ нэгэ хүн нэмэжэ, ехэ баяр асарба. Эхэ эсэгэнь ехэ басагаяа эрид зоригтой, илдам зантайгаар хүмүүжүүлжэ, ехэ болгобо. Эгэшэ Дари басаганиинь эжэл арбан зургаан дүүнэрые дахуулһан байна. Тиихэ сагта баяд, ноёд үрэ бэеэр үнэр баян хүниие улаан сурбадаа даруулжа, өөдэлхэеэ болиһон айлайхи гэжэ тоолодог байгаа. Гэбэшье, Сандагтан хэды үгытэй болобошье, алтан үрэнэрөө альган дээрээ үргэжэ, хүнэй тухай хүн болгохые оролдодог байгаа.

Теэд тэрэ сагта тэдэ олон үхибүүдые эдеэлүүлхэ, хубсалуулха гээшэ тиимэ бэлэн бэшэ байһан юм. Сандагтан айл аймаг, түрэл садандаа үхибүүдээ үргүүлхые үгэһэншье байха. «Хаанашье ябахадаа хамаагүй, хүн болохо даа»,—гэжэ хүндэ үгэһэн үхибүүд тухайгаа эсэгэнь хэлэдэг байгаа. Тиигэжэ айлда үгтэһэн нэгэ басаганиинь мүнөө Хориин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Хандажап Жамьянова юм.

Дари басаганай ажал-ябуулга арбаад гара наһатайдаа эхилжэ, айлай хүдэлмэри хэдэг болоо һэн.

Октябрьска Социалистическэ революциин илан мандаһанай һүүлээр, мүлжэгдэжэ, дарлагдажа байһан үгытэй зонтой нэгэн хамта Сандагтан ажабайдалаа түбхинүүлэн зохёожо, үхи хүбүүдээ ехэ болгожо, жаргалай замда ороо бэлэй.

1928 ондо Дари Сандакова республикынгаа столица — Дээдэ-Үдэ хүдэлмэрилхөөр ерэһэн байгаа. Тиихэ үедэ энэ городто тиимэ томо предприятишье гэжэ байгаагүй. Эрдэм һургуули багатай Дари басаган Улан-Удын модо урадхуулгын конторо, «Механлит» завод гэхэ мэтын газарнуудаар хүдэлмэрилбэ.

Улан-Удэдэ республикын гигант—паровозо-вагонно завод байгуулагдажа, тэндэ бурят-монгол арадай дундаһаа үндэһэн кадрнууд ургалсаба. Тэдэнэй тоодо Дари Шагдуровна Сандакова оролсоно. Ахадүүород, украин, казах хүдэлмэришэдтэй хамта энэ ехэ заводой барилгада хабаадалсаа. Заводой хүдэлмэришэдэй ажал хүдэлмэри, ажабайдалтай танилсаһан нүхэр Сандакова оньһото техникэ шудалжа, станочник болохо гэжэ хүсэбэ.

1936 ондо заводой инструментальна цехтэ фрезеровщик болохоёо һурагшаар оробо. Түргэн саг соо энэ мэргэжэл шудалжа, үнэн сэхээр, оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгээ ашаар эрхим амжалтануудые туйладаг болобо. Арбан найман жэл соо фрезернэ станок дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, заводой бусад цехын хүдэлмэришэдые инструментнүүдээр хангажа, паровоздо хэрэглэгдэхэ үнэтэ детальнуудые бүтээн гаргаха ябадалдань тэдэнэртэ туһалалсана.

Дари Шагдуровна заводой олон станочнигуудай нэгэн. Тэрэ фрезернэ хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилнэ. Сандакова үйлэдбэриингөө даалгабарие һараһаа һара бүхэндэ үлүүлэн дүүргэнэ. Тиигэжэ түсэбөө 150—250 процент хүрэтэр дүүргэдэг байна.

Үйлэдбэри дээрэ ажалай үндэр бүтээсын үльгэр жэшээ харуулхаһаа гадна, заводой коллективэй дундахи ниитын хүдэлмэридэ нүхэр Сандакова эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Үйлэдбэриин суглаануудда дээгүүр цехын болон заводой хүдэлмэридэ байһан дутуу дунданууды элирүүлэн, шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэжэ, тэдэниие зайсуулха талаар тодорхой дурадхалнуудые оруулдаг.

Дари Сандакова залуу хүдэлмэришэдтэ ехэ анхаралтайгаар хандадаг. Тэдэнэрэй алдуу дутуутайгаар хүдэлмэрилөө һаань, тэрэнэйнь шалтагааниие заажа үгэдэг, али болохо туһаламжа үзүүлдэг байна.

—Дари Шагдуровна хүдэлмэриин дутагдалнуудые зоримгойгоор элирүүлдэг. Миниин хүдэлмэридэ байһан дутуунууд тухай сэхэ хэлэжэ, ажалдам туһалдаг. Тиихэ зуураа хүдэлмэришэдэй байдал тухай һанаагаа ехээр зободог. Хэрбээ хэн нэгэнэй үбэдөө һаань эрьежэ, тэдэнэй гэр байрада гү, али больницада ононодог, — гэжэ цехын начальник нүхэр Заболотный хөөрэнэ.

Дари Шагдуровна Сандакова энээнэй урда тээхи һунгалтануудта ажалшадай депутадуудай Железнодорожно райсоведэй, горсоведэй депутадуудта хоёр дахин һунгагдаһан байна. Мүн Железнодорожно районой арадай сүүдэй заседателяар гурбадахяа һунгагдаба. Тэрэшэлэн нүхэр Сандакова профсоюзуудай заводской комитедэй гэшүүн юм.

Советскэ Правительство тэрэнэй шэн габьяата ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор, «1941—1945 онуудта Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнаһан байна. БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум нүхэр Сандаковае Хүндэлэлэй грамотаар хоёр дахин шагнаа.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, албахаагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан Дээдэ-Берёзовкын 20-дохи округһоо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Дари Шагдуровна Сандаковае дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр Сандакова үйлэдбэриин түрүү хүдэлмэришэн, олоной хэрэгэй түлөө оролдодог, эдэбхитэй хүн хадаа арад зоной этигэл найдабарие харюулжа шадаха байһандань батаар найдагдана.

Н. Цыбенов.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Великобританиин Посол г-н Хэйтер хоёрой январиин 28-да хөөрэлдөө хэһэнтэй дашарамдуулан В. М. Молотов Британска Посолые январиин 31-дэ урижа иимэ мэдүүлгэ хээ:

Январиин 28-да бидэнэрэй уулзалгын үедэ Та, г-н Посол Тайвань шадар тохёолдоһон байдал тухай асуудалаар Британска Правительствын ба Шэнэ Зеландиин Правительствын хараа бодолые найруулан хэлэһэн байнат. Уулзалгын дүүрэн сасуу тус асуудалаар танай найруулһан хараа бодолые Хитадай Арадай Республикын Правительствода Советскэ Правительство мэдээсэһэн байна.

Тайвань ба Хитадай эрье шадарай бусад аралнуудай райондо тохёолдоһон аюултай байдал тушаа Советскэ Правительство Великобританиин Правительство шэнгеэр һанаагаа зобожо байна. Мүнөө тохёолдоһон байдал эб найрамдалые дэмжэлгэдэ гай түбэг ушаруулхаһаа гадна, шэнэ дайнай аюулые ехэ болгоно.

Хитадта хамаатай Тайвань аралые, Пэнхуледао аралнуудые болон Хитадай бусад зарим аралнуудые Чан Кай-шиие хэрэглэн Америкын Холбоото Штадуудай хэдэн жэлэй саада тээ булимтаран абаһан ябадал мүнөө тохёолдоһон байдалай шалтагаан болоно гэжэ СССР-эй Правительство тоолоно. Һүүлэй үедэ энэ райондо Холбоото Штадуу[дай] зүгһөө шэнэ агрессивнэ ябуулгануу[д] хэгдэжэ, түгшүүрилтэ байдалые б[ии]ри хурсадуулһан байна.

Энэ бүхы асуудалые ООН-[эй] Аюулгүйн Соведтэ зүбшэн хэлсэх шухала байһан тухай Британск[а] Правительствын һанамжые Советск[э] Правительство зүбшөөнэ. Тэрэ х[а]даа Нэгэдэмэл Нацануудай Органи[]зацида байдаг өөрынгөө түлөөлэгш[эдтэ] Посол А. А. Соболевто зохихо зааб[а]ринуудые үгөө.

Гадна, Советскэ Правительств[о] энэ асуудалые зүбшэн хэлсэх[э]дээ Хитадай Арадай Республ[и]кын делегациие уриха тухай түлө[ө]лэгшэдөө заабари үгэһэн бай[на]. Хитадта эсэргүүгээр шэглүүлэглэһэ[н] агрессивнэ ябуулганууд тухай, Ам[е]рикын Холбоото Штадуудай зүгһ[өө] Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ х[ё]мааралсалга тухай хэлсэгдэхэ ба[й]һан дээрэһээнь тэрэнэй делегаци[ин] хабаадалсалга илангаяа шухала б[о]лоно.

Дальна Востогтохи түгшүүрилы[е] һулаарууха, бүхы дэлхэй дээрэ [эб] найрамдал бэхижүүлгэдэ туһал[ха] гэжэ эрмэлзэжэ байһан дээрэһээ т[ус] асуудалые Аюулгүйн Соведтэ хара[]жа үзэхэ зорилготой байһан тухай[] гаа Советскэ Правительство онсо тэмдэглэхэ хүсэлтэй байна

В. М. Молотовой мэдүүлгые ша[г]наһанайнгаа һүүлээр энэ мэдүүл[гэ] тухай өөрынгөө Правительствод[о] дуулгахаб гэжэ Британска посол г-н Хэйтер хэлээ.

Һунгагшадай найдабарие харюулна

ТҮНХЭН. Тоорын сомоной Соведэй депутадууд энээнэй урда тээхи һунгалтаһаа хойшо үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо арад зоной этигэл найдабарие харюулхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаһан байна. Депутадуудайнгаа хэжэ байһан хүдэлмэритэй уншагшадые богонихоноор танилсуулхын тула нэгэ хэды жэшээнүүдые харуулая.

Депутат Сырен-Жап Мухуев «Путь коммунизма» колхозой барилгашадай бригадые хүтэлбэрилдэг юм. 1954 ондо тус бригада 400 толгой үхэрэй 2 байра, 600 хониной байра шэнээр барижа, ашаглалгада оруулаа. Тиихэдэ 1955 оной туршада үнеэдэй типовой байра, тугалай хоёр байра, мүн колхозниигуудтаа 20 шэнэ гэр бариха бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Мүнөө 2200 кубометр барилгын модо отолжо бэлэдхээд, 200 гаран кубометрыень зөөжэ асараад байна.

Нүхэр Мухуев Соведэй эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, гүйсэдкомдо туһалдаг, дархашуулайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулдаг. Тэрэнэй ашаар бригадын 50 гаран дархашуул үдэ[]рэйнгөө нормые бүгэдөөрөө дүүргэ[]дэг, үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Сомон соогоо арадай элүүрые са[]хиха хэрэгтэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ манай депутадууд мү[]лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, фельдшерскэ пункты даагша депутат нүхэр Гляньки эх[э] талаар ехэ хүдэлмэри ябуулжа, ара[д] зоной дунда хүндэтэй болонхой. Нү[]хэр Гляньки үбшэн хүнүүдтэ то[]анхаралтайгаар хандадаг, тэдэнэрт[э] түргэнөөр туһаламжа үзүүлдэ[г] һайнаар эмнэдэг.

Тоорын дунда һургуулиин директо[р] депутат нүхэр Тармаев арадай гэгэ[э]рэлэй талаар ехэ хүдэлмэри хэн[э]. Мүнөө эндэхи һургуулида һу[]ралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Гадна нүхэр Тармаев арад зоной дунда ниитэ-политическэ болон пропагандистск[а] хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна.

Д. Шотхоноев, Тоорын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ.

Ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха

Мухаршэбэрэй аймагай колхозниигууд болон механизаторнууд болохосо байгаа һунгалтые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө хүсэеэ элсүүлнэ. Харашэбэрэй сельсоведэй «Победа», Молотовой нэрэмжэтэ (Сутай) колхозуудай малшад малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Эндэхи колхозой парторганизациин агитаторнууд һунгагшад-малшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулна. Малажалай фермэнүүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн культбаза малшадай сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ бодото гуламтань болонхой. Тэндэ шэнэ газетэ, журналнууд, уранһайханай литература, шатар, даам, радиоприёмник байдаг. Һунгалтада зорюулагдаһан лекци, элидхэл ба хөөрэлдөөнүүд хододоо үнгэргэгдэнэ. Тус культбазые даагша, коммунист нүхэр Семен Иванович Мазур хүдэлмэреэ шадамар бэрхээр табиһаһаа гадна, өөрөө хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг юм. Советскэ һунгуулиин системэ тухай, Советскэ Союзай гадаадын ба дотоодын байдал, агууехэ Хитад арадай, мүн арадай демократиин оронуудай амжалтанууд тухай эндэхи малшадта агитаторнууд хөөрэжэ үгэнэ.

Тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ таряанажалай 2-дохи бригадын агитаторнууд ойлгууламжын хүдэлмэриие муу бэшээр ябуулна. Тус бригадада хүдэлмэрилдэг парторганизациин агитаторнууд Дамба Раднаев, Дугарма Базаржапова, Дашанима Бальжинимаев болон бусад колхозниигуудай дунда агитационно хүдэлмэриие һайнаар ябуулдаг болоо. Тэрэнэй ашаар эндэхи һаалишад Самажап Дугаржапова, Норжима Батуева, Дашима Дамбадоржиева, мал адуулагша Гарма Дорюнов гэгшэд ажалай эрхим жэшээнүүдые ха[]руулна.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозуудай партийна эхин организацинууд һунгалтын урда тээхи агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие һулаар ябуулна. Жэшээ болгон Сагаан-Шулуутайн сомоной «Улаан Шулуутай» колхозые абаад үзэе. Энэ колхозой агитколлектив аймаг соогоо томохон агитколлективүүдэй нэгэниинь юм. Тэндэ 20 гаран агитаторнууд томилогдонхой. Гэбэшье агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һунгагшадай дунда һулаар ябуулагдана. Нарин, Шэнэһэтэ, Бэрээнэй, Мухаршэбэр, Шара-Гол, Олон Шэбэр, Түгнэ-Гол гэжэ нютагуудта ажаһуудаг һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Энээн тухай Шэнэһэтэ нютагай колхозниигууд иигэжэ хөөрэлдэнэд:

—Урда жэлнүүдтэ манай бригадада газетэ, журналнуудые хододоо асардаг, эндэхи клубшье хүдэлмэрилдэг юм һэн. Теэд нёдондо жэлһээ хойшо манай нютагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагдахаяа болиноо. Һунгалтанууд болохонь гэжэ мэдэхэһээ бэшэ, ондоо һониинуудые дууладаггүй шахуубди.

Энэ парторганизациин агитколлектив (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Хамаев) Кусота нютагта зарим тэды хүдэлмэри ябуулхаһаа бэшэ, колхозой бусад бригада, фермэнүүдээр өөлтэй юумэ хэдэггүй байна. Тиихэдэ дээрэ дурсагдаһан нютагуудта ажаһуудаг тус парторганизациин коммунистнууд нүхэд Б. Эрдынеев, Д. Цылкоев, Н. Дашацыренов, И. Дамбаев ба бусад арад зоной дунда агитационно хүдэлмэри ябуулха хүндэтэ хэрэгтэ хабаадалсадаггүй юм.

Б. Дымбрылов, манай корреспондент.

ЭДИР НАҺАНАЙНГАА ЭРШЭ ЗОРИГЫЕ ЭХЭ ОРОНДОО ЗОРЮУЛАЯ, НҮХЭДҮҮД!

Улан-Удэ городой залуушуул өөһэдынгөө һайн дураар малажалай фермэнүүдтэ ошожо хүдэлмэрилхые, тэндэ түбхинэн ажаһуухые хүсэбэ

Амжалта туйлахыетнай хүсэнэбди

(КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Ц. О. Очировай хэлэһэн үгэһөө)

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Танда, манай алдарта залуушуулай түлөөлэгшэдтэ, партиин областной комитедэй үмэнэһөө коммунистическэ халуун баяр хүргөөд, шэнэ ажалда, хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхэдөө амжалта туйлахыетнай хүсэнэбди.

Таанарай патриотическа үүсхэлые партиин областной комитет онсо шухала удхашанартай гэжэ тоолоно.

Ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй Центральна Комитедэй болон Советскэ правительствын түүхэтэ тогтоолой гараһанһаа хойшо жэлһээ үлүү саг үнгэржэ байна. Партиин уряае бүхы советскэ арад халуунаар дэмжээ һэн.

Тиин шэнэ газар хахалха талаар табигдаһан зорилго амжалтатайгаар дүүргэгдэв.

Малажал хүгжөөлгэдэ, арадай хэрэглэлэй эд товарнуудые үйлэдбэрилгэдэ сэхэн амжалтанууд туйлагдаа. Эдэ амжалтанууд хүндэ промышленностиин ехээр хүгжэһэнэй ашаар туйлагдаһан байна.

Манай урда партн, правительство республикаяа хүгжэнги малажалтай хизаар болгохо зорилго, ойрын 2—3 жэлдэ хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олошоруулха, һү һаалгые, нооһо хайшалалгые эрид дээшэлүүлхэ зорилго табяа. Энэ зорилго дүүргэхэ бүхы арга боломжонууд манда бии. Манай нютаг бэлшээриин газарнуудаар, уһаар элбэг.

Манай колхозууд болон МТС-үүд үдэр ерэхэ бүри хүсэтэ техникээр зэбсэгжүүлэгдэжэ байна. Тиихэдэ эгээл шухала, эгээл һайн юумэмнай юуб гэхэдэ, манда гайхамшагта хүнүүд, дүй дүршэл ехэтэй малшад олон бии. Гэбэшье, манай хүдөө ажахыда, малажалда дүй дүршэл ехэтэй хүнүүд үшөөл дутана.

Энэ дутагдалые зайсуулха гэжэ танай шиидэһэнтнай тон һайшаалтай. Манай колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ хэдэн зуун, хэдэн мянган хонишод, һаалишад, мал адуулгашад болон гүүртэ, отарануудые даагшанар хэрэгтэй.

Шэнэ, өөртөө һонирхолтой мэргэжэлнүүдые шудалха хүсэлтэй байһантнай лабтай. Үнгэрэгшэ жэлдэ шэнэ ба боро газар элдүүрилхэеэ ошогшодой алдарта ажал хэрэгүүдэй тухай нилээд дуулаһан байнат. Тэдэнэр трактор, комбайнуудые жолоодогшод болонхой. Үнгэрэгшэ жэл манай республикада элдүүрилэгдэһэн 120 мянган гектар газарые мүн манай Улан-Удэ городһоо ошоһон залуушуул хахалалсаһан байна.

Өөһэдынгөө аханар, эгэшэнэрэй жэшээгээр хүдөө ажахыда гараха гэжэ шиидэһэнтнай сэхэ һайн. Танай хойноһоо мүн хэдэн зуун хүбүүд, басагад ошохо байха. Ажалдатнай бэрхэшээлнүүдшье ушаржа болохо. Зүгөөр, тэдэниие дабаха хэрэгтэй. Эды залуу наһандаа ажаллахал, хүдэлмэрилхэл хэрэгтэй. Ямаршье бэрхэшээлнүүдэй ушарбал сухариха хэрэггүй.

Таанар хүдөөдэ саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэеэ ошохоор шиидэнхэйт. Энээнтэй хамта, шэнэ газар элдүүрилхэеэ ошохоёо байһан Москвагай залуушуулда Никита Сергеевич Хрущёвой хэлэһэн юрөөлэй иимэ үгэнүүдые һануулха дуран хүрэнэ: бидэнэр энэ газарые нэгэ, хоёр жэл болоод орхихо бэшэбди. Бидэнэр тэрэ газар дээрэ бүхөөр, хододоо һуурижаха ёһотойбди. Энээнэй тулада тэндээ айл боложо түбхинөө һаатнай һайн байгаа. Тэсд, үшөө гэр бүлэдөө үхибүүдээр үнэр баян боложо, тэдэнээ һайнаар хүмүүжүүлээрэйгты,—гэжэ Никита Сергеевич юрөөһэн байгаа.

Үшөө нэгэ юрөөлыснь—Москвада нээгдэһэн хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө тэмсэгты гэжэ хэлэһыень һануулнаб. Выставкэ хадаа арадай һургуули мүн. Ерэхэ жэлдэ бултадаашье бэшэ һаа, хахадайтнай Москва ошохо хүндэтэ эрхэ олохо байһанда найданаб.

Манай урда ехэнүүд зорилго байна. Тэдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ ёһотойбди, бэелүүлхэшье байхабди. Юуб гэхэдэ, бидэнэр Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай хамагые илагша һургаалаар зэбсэгжэнхэйбди, маниие сэсэн мэргэн Коммунистическэ парти хүтэлбэрилнэ.

★ Ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ ошохые хүсэгшэдтэ ★ зорюулагдаһан Улан-Удэ городой комсомолецууд ба залуушуулай суглаан

Уржадэр Улан-Удэ городто, Советүүдэй II байшангай Ехэ зал соо республикын столицын промышленна предприятинуудһаа, эмхи зургаануудһаа ерэһэн эдир залуу хүбүүд, басагад дүүрэн байба. Тэдэнэй дунда партиин уряалаар республикынгаа колхозуудай ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ ошохые хүсэһэн 250 гаран комсомолецууд, залуушуул бии.

Комсомолецууд ба залуушуулай суглаае ВЛКСМ-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Басаев нээбэ.

Суглаанай президиумые һунгаһанай удаа трибунада хүсэн түгэс, эрэлхэг залуу басагад, хүбүүд хойно хойноһоон һубарилдан гаража үгэ хэлэнэд. Тэдэнэр түрэл партиингаа, Эхэ оронойнгоо уряагаар арад зоной урда хүдөө ажахын талаар табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө бэлэн байһанаа, ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр шиидэһэнээ согтой хүхюунээр мэдүүлбэд.

Үгэ хэлэгшэдэй дунда Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэн нүхэр Астраханцев, мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн Валентина Ермошенко, хүдэлмэришэн нүхэр Киселева болон бусад бии.

Ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ ошохо комсомолецууд, залуушуулые угаа ехэ баяртайгаар хүлеэжэ байһан тухайгаа Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Б. Б. Шагдыров, Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонинной-товарна фермые даагша нүхэр Ощепков, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Ванжилова, Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Очиров гэгшэд хэлэбэ.

Суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой секретарь Ц. О. Очиров, КПСС-эй Улан-Удын горкомой нэгэдэхи секретарь Е. А. Магучов гэгшэд мүн үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад республикын комсомолецууд ба залуушуулые колхозуудай ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилхэеэ гарахыень уряалһан хандалга бэшэг нэгэн дуугаар баталан абаба.

Загастай ерэгты, залуушуул!

(Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шагдыровай хэлэһэн үгэһөө)

Хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ тухай Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табиһан шухала зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ манай залуушуул, тэдэнэй авангард—ленинскэ комсомол түрүү зэргэдэ ябалсана. Үнгэрһэн жэлдэ партиин уряагаар манай колхоздо ерэһэн залуу патриодуудай олонхинь колхозой үйлэдбэри дээрэ жэшээтэ һайнаар ажаллаһан байна. Заримань үнгэрһэн жэлдэ 7 мянган түхэриг хүрэтэр олзо олоһон байха юм.

Мүнөө жэлдэ комсомолецууд ба залуушуулай Московско суглаанда хабаадагшадай уряае Улан-Удэ городой комсомолецууд, залуушуулай халуунаар дэмжэжэ, республикынгаа колхозуудта малай тоо толгойе олошоруулхын түлөө малажал дээрэ хүдэлмэрилхөөр шиидэһэндэ би ехэ баяртайб. Тэдэнэй дунда манайшье колхоз ошохо дуратай залуушуул бии.

Тиимэһээ бага зэргэ колхозтойтоо танилсуулхые хүсэнэб. Манай колхоз республикын эгээн томо колхозуудай нэгэниинь юм. Артелиимнай элдүүрилдэг газарай нэгэ захаһаа нүгөөдэдэнь хүрэтэр зуу шахуу километр болодог. Энэ уужам газарта олон мянган толгой мал үсхэбэриижэ, гүрэндөө тоһо, мяха, нооһо элбэгээр үгэнэбди. Гансахан хониин һүрэгнай 20 гаран мянган толгой болоно. Тарилгымнай талмай 5000 гектар юм. Колхозоймнай олзо доход жэлһээ жэл бүри дээшэлнэ. 1954 ондо артелиимнай олзо доход 2 миллион 250 мянган түхэриг болоһон байна.

Манай колхоздо симментальска үүлтэрэй үнеэдэй племенной фермэ бии. Энэ фермын һаалишад үнеэн бүриһөө жэлдээ 2—3 мянган литр һү һаажа абадаг. Тэдэнэй дунда залуу һаалишад комсомолка Валентина Гомбоева, Очир Баинганова болон бусад бии.

Артелиин элбэг баян арга боломжонуудые дүүрэн хэрэглэхэдэ хүдэлмэришэн олон хэрэгтэй. Мүнөө үедэ малай шэнэ типовой байрануудые барижа байнабди. Энэ шухала хүдэлмэридэ барилгашад хэрэгтэй.

1955 оной октябриин 1-дэ хониин һүрэгнай 29 мянган толгой болохоор хараалагдаһан байна. Колхозой хүдэлмэриие механизацилгада слесарьнүүд болон бэшэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд хэрэгтэй.

Колхозмнай электростанцитай, радиоузелтай, телефонно коммутатортай. Хэдэн клуб, улаан булангууд бии.

Манай колхозой центр Улан-Удэ городһоо 100 километрын газарта түмэр ба шоссейнэ харгынуудай хажууда тогтонхой.

Нүхэд комсомолецууд, залуушуул ерэгты манай колхоздо! Таанарые хүндэтэйгөөр угтажа абахабди.

Мүн таанарые Сэлэнгын аймагай Кагановичын, Хрущевой, Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ехээр хүлеэжэ байна.

Республикын хүбүүд ба басагадта

Колхозуудта хүдэлмэрилхэеэ ошохые хүсэһэн Улан-Удэ городой комсомолецууд болон залуушуулай суглаанда хабаадагшадай хандалга

Хүндэтэ нүхэд! Бурят-Монголой хүбүүд ба басагад!

Партиингаа уряагаар, зүрхэнэйнгөө зоригоор, манай республикын олон зуугаад хүбүүд ба басагадай комсомольско путёвконуудые абажа, задарюун дорюун дуугаа дууладдан, шэнэ ба боро газар ашаглалгада ошоһон тэрэ мартагдашагүй үдэрһөө хойшо үшөө жэлшье үнгэрөөгүй. Ленинскэ комсомолой эльгээһэн арадай үнэн сэхэ хүбүүд, басагад өөһэдынгөө нугаршагүй хүсэл зоригоор шэрүүн хатуу байгаалитай тэмсэн, зуу мянгаһаа дээшэ гектар шэнэ газарые, богонихон болзор соо үрэжэлтэ газар болгоо.

Тиигэбэшье, хүдөө ажахые эрид хүгжөөхын түлөө агуухэ тэмсэл дүүрээдүй гэжэ бидэнэр һайн мэдэнэбди. Үшөө дүүргэгдээгүй тон ехэ хүдэлмэри бии. Хүдөө ажахын бусад һалбаринуудые хүгжөөхын хажуугаар ниитын малай, илангаяа хонидой тоо толгойе нилээд олошоруулха, ашаг шэмэ үгэлгыень дээшэлүүлхэ гэһэн ехэ харюусалгатай зорилго манай республикын хүдөө тосхонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда парти, правительство табиһан байна.

Бэлшээрсэр, уһалууряар баян манай республикын үргэн тала дайдануудых, фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые үргэнөөр механизацилга хадаа республикын колхозууд болон совхозуудай гол баялигынь болохо ниитын малажалые түргэнөөр, таһалдалгүйгөөр хүгжөөхэ арга олгоно. Мүн малшадай дүршэлтэй кадрнуудшье бии. Гэбэшье, ниитын малажал хүгжөөхэ талаар тон ехэ, далайса ехэтэй хүдэлмэринүүд хараалагдана. Тэрэниие бэелүүлхын тула колхозуудай ниитын ажахые бодотоор урагшань ябуулжа шадаха, хүсэл зоригтой, эрмэлзэл ехэтэй олон хүнүүд хэрэгтэй болохо байна.

Партиин уряада бодото хэрэгээрээ харюусан, бидэнэр, Улан-Удын залуушуул республикынгаа колхозуудта ошожо, өөһэдынгөө залуу бахим гарнуудаар мяха, һү, нооһо гэхэ мэтын хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо гэжэ батаар шиидээбди.

Өөһэдынгөө залуу наһанай эрмэлзэлэлые һайн мэдэнэбди; бидэнэр айлшалжа ошохомнай бэшэ, курортдашье ошохомнай бэшэ, харин ехэ ба хүшэр хүдэлмэри хэхэеэ ошохомнай. Романтикашье бэшэ, алдар солошье бэшэ, лаврова венюгуудшье бэшэ, харин өөһэдынгөө уялгые гүнзэгыгөөр мэдэрһэн ябадал бидэниие фермэнүүд тээшэ уряална. Юундэб гэхэдэ, комсомолецууд хододоо ехэ хэрэгүүдые эхилдэг бшуу. Хододоо хамаг юумэндэ түрүүлэн ябадаг алдарта заншалдаа үнэн байя!

Хүбүүд, басагад!

Партиин хэрэг, арадай хэрэг — манай өөһэдымнай хэрэг гээшэ. Хүндэтэ нүхэд, замдаа түхеэрэгты! Эбтэй эетэй, ажалша бэрхэ колхозно бүлэнүүдтэй нэгэдэе! Тэндэ бидэниие урматай ба хүндэтэ ажал хүлеэнэ, тэндэ манай оролдосотой шадамар гарнууд хэрэгтэй. Манай зам дээрэ бэрхэшээлнүүдэйшье тохёолдохо байһыень мэдэнэбди, теэд, һайн һайхан зориг эрмэлзэлысмнай тэдэ зогсоохогүй. Шэнэ газарта ошоһон манай аханар, эгэшэнэр шэнгеэр, бидэнэр бэрхэшээлнүүдые комсомольскоор дабажа гарахабди. Нүүжэ ерэгшэдэй шэнэ газартаа түргэнөөр нютагжахын, һайнаар түбхинэхын, бүхы хүсөөрөө ажаллахын тула гүрэн хамаг бүхы юумэ хэнэ.

Хоридохи зуун жэлэй табяад гарадахи оние — колхозно үргэн полинууд дээрэ болоһон агуухэ хубилалтануудай үеые манай аша гушанар зүрхөө доһгисон һанажа ябаха. «Колхоздо эльгээхые гуйнаб!» гэһэн мэдүүлгэ мүнөөдэр үгэһэн хүнүүд тухай һайн һайхан алдар соло эстафедээр дамжуулһан шэнги нэгэ үеһөө нүгөөдэ үедэ дамжан ябаха байна.

Хэн залуу, зоримгой эрэлхэг бэ, хэнэй зосоо Павка Корчагинай, Зоя Космодемьянскаягай, залуу гвардеецүүд—геройнуудай зүрхэн сохилноб, тэдэнэр манай хойноһоо, колхозно фермэнүүдтэ ошогты!

„Һайн даа“ гэжэ хэлэхээр лэ хүдэлмэрилхэбди

(Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэн Мария Алексеевагай хэлэһэн үгэһөө)

Партиин уряагаар шэнэ ба боро газар элдүүрилхэеэ нёдондо Улан-Удэ городой зулуушуулай хүдөө гаража байхадань мүн би тэдэнэртэй хамта ябалсаха дурамни айхабтар ехээр хүрэдэг һэн. Заримдаа ВЛКСМ-эй райкомой газаа ошоод, шэнэ ба боро газар ашаглахаяа ошохомни гэжэ хэлэхээ халажа ядаад, газаагуурынь эрьелдэжэ ябахадаа ошохоёл ошохоб даа гэжэ һанагша һэмби.

Һаяхан ниитын малажал хүгжөөхэеэ хүдөө колхозуудта ошохо тухай ВЛКСМ-эй обкомой уряатай танилсаад, одоол мүнөө ябашье ошохом гэжэ шиидэһэн байнаб.

Нүхэд залуушуул! Хүдөө колхоздо ошоходомнай түрүүшээр нилээд бэрхэшээлнүүдшье ушаржа болохонь лабтай. Тиибэшье бидэнэр, ленинскэ комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн залуушуул, бэрхэшээлнүүдһээ айхагүй, харин оролдосото ажалаараа тэрэниие дабаха ёһотойбди.

Би нарай байхадаа эхэ эсэгэһээ гээгдэһэн хүмби. Намайе түрэл советскэ Эхэ оромни үнэшэрүүлээгүй: хүүгэдэй гэртэ юугээршье дутамаггүйгөөр хүмүүжүүлэгдэһэн байнаб. Тиимэһээ би гүрэнэйнгөө, Эхэ оронойнгоо аша туһые харюулхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохоб. Үетэн нүхэд, бидэнэртэ, залуушуулда парти, правительствын үзүүлжэ байдаг үдэр бүриин анхарал оролдолгодо харюу болгон хүдөө гараад, колхозниигуудай «һайн даа» гэжэ хэлэхээр хүдэлмэрилэе!

Бэрхэшээлнүүдһээ айха хэрэггүй

(Сэлэнгын аймагтахи малажалай-туршалгын станциин хүдэлмэришэн нүхэр Скляренкын хэлэһэн үгэһөө)

Үнгэрэгшэ жэлдэ, Советскэ Армида алба хэжэ ерэһэн 80 гаран залуушуул хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхэеэ хүсэһэн байгаабди. Тиихэдэмнай республикын Хүдөө ажахын министерство шэнээр эмхидхэгдэхэ совхоздо хүдэлмэрилхөөр маниие эльгээһэн юм. Манай ошоходо тэндэ гэр байра дутуу байгаа. Харин мүнөө хамтын байратай, столовотой, банитай, багаханшье һаа, клубтай болонхойбди. Хүдэлмэримнайшье яһала һайнаар ябадаг болонхой. Сүлөөтэй сагаа культурнаар, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ үнгэргэнэбди. Һүүлэй үедэ дүтын колхозуудта, жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо гаража, ажалшадта концерт харуулдаг, ойлгуулламжын бусад хүдэлмэри ябуулдаг болообди. Тобшоор хэлэхэдэ, шэнэ ошоһон газартаа түргэнөөр дадаад, хүхюун сэнгэлигээр, урматай зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ байнабди.

Залуу нүхэд, хүдөө ажахыда гаража хүдэлмэрилэгты! Бэрхэшээлнүүдһээ айха хэрэггүй, харин тэрэниие зоримгойгоор дабаха ёһотойбди. Мүнөө энэ зүблөөн дээрэ партиин обкомой секретарь нүхэр Очировай хэлэһэнэй ёһоор, хүдөө гарагшад уданшьегүй тэндээ гэр айл болоод, хэдэ хэдэн үхибүүдтэй боложо, үнэр баянаар ажаһууха, урматай зоригтойгоор ажаллажа ябаха ёһотойбди.

Комсомол нэрээ һанажа...

(Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэн, комсомолец Егоровой хэлэһэн үгэһөө)

Нүхэдүүд, бидэнэр, партиин уряагаар ниитын малажал хүгжөөлсэхэеэ хүдөө гарахаяа байгшад, колхоздо хүнгэн ажал бэдэрхэеэ бэшэ, харин ажал ехэтэй һалбаринуудта ошохомнай гээшэ. Тиимэһээ колхозниигууд болон механизаторнуудһаа дутуугүйгөөр хүдэлмэрилхэ ёһотойбди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай паровозо-вагонно заводой залуушуул шэнэ ба боро газар ашаглалгада гараха тухай партиин уряае халуунаар дэмжээд, хэдэн зуугаадаараа хүдөө колхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта гараа һэн. Тэрэ гэһээр жэлшье болоогүй. Харин намтай сугтаа, нэгэ цехтэ хүдэлмэрилжэ байтараа хүдөө гараһан нүхэдни Синицин, Некипелов, Алексеев болон бусад мүнөө механизаторнууд болонхой, эрхимээр хүдэлмэрилжэ байна. Манай жэшээгээр хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхэеэ ерэгты гэжэ тэдэнэр манда хэдэн дахин бэшэг бэшээ, амаралтаар ерэхэдээшье ябая гэдэг, тэндэ тон һонирхолтой ажалай байһан тухай дура татамаар хөөрэжэ үгэдэг юм.

Тиигээд мүнөө хүдөө ажахын гол һалбари болохо ниитын малажал хүгжөөлсэхэеэ хүдөө гарахые уряалһан партиингаа уряае манай заводой комсомолецууд, залуушуул халуунаар угтаа. «Намайе колхоз эльгээгыт!» гэһэн 60-аад мэдүүлгэ хэдэхэн хоног соо ороһон байна.

Тэдэнэй тоодо мүн бишье колхоздо ошожо хүдэлмэрилхэ гэжэ шиидээб. Намайе барилгын бригадада хүдэлмэрилхыемни Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо эльгээгыт гэжэ гуйнаб. Нүхэдүүд, хүдөө гараад, комсомол нэрээ һанажа, бүхы оролдолгоёо гарган хүдэлмэрилэе!

Хүдөөгэй залуушуул хүлеэжэ байхал!

(Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуу һаалишан Удбыл Ванжиловагай хэлэһэн үгэһөө)

Оронойнгоо хүдөө ажахые ойрын хоёр—гурбан жэлдэ эрид түргөөр хүгжөөн дэбжээхэ тухай партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада бидэнэр, хүдөө нютагуудай залуушуул, эхэ эсэгэнэртэсэ, аха нүхэдтэсэ хамта хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байнабди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ би нютагай үүлтэрэй 12 үнеэ тушаажа абаа һэм. Тэдэ үнеэдээ зоотехническэ заабариин ёһоор, һайнаар харууһалһанай ба эдеэлүүлһэнэй ашаар жэл соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1180 литр һү һаагааб, 12 тугал абажа түлжүүлээб. Энэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Зүгөөр, би бүхы оролдолгоёо гарган ажаллаһан байнаб. Бидэнэр, малшадта, колхозоймнай правлени ажалай, ажаһуудалай яһала һайн эрхэ байдал байгуулаанхай. Мүнөө манда, малшадта, хэһэн ажалаймнай түлөө һайнаар түлэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ би гансаараа 1008 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ таряа талха болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые, мүнгэ ехээр абааб. Гадна, ажалай нэмэлтэ түлбэридэ аяар 877 килограмм һү абаһан байнаб. Тиихэдэ, колхознай малажалһаа ороһон олзо доходһоо малшадта квартал бүхэндэ мүнгэ үгэжэ байдаг.

Бидэнэр, малшад мүнөө юугээршье ядангүй ажаһуудаг болообди. Гансал оролдосотойгоор, үнэн сэхээр ажаллаха хэрэгтэй. Би үнгэрһэн жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүнгүүдээр энэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошохо кандидат болонхойб.

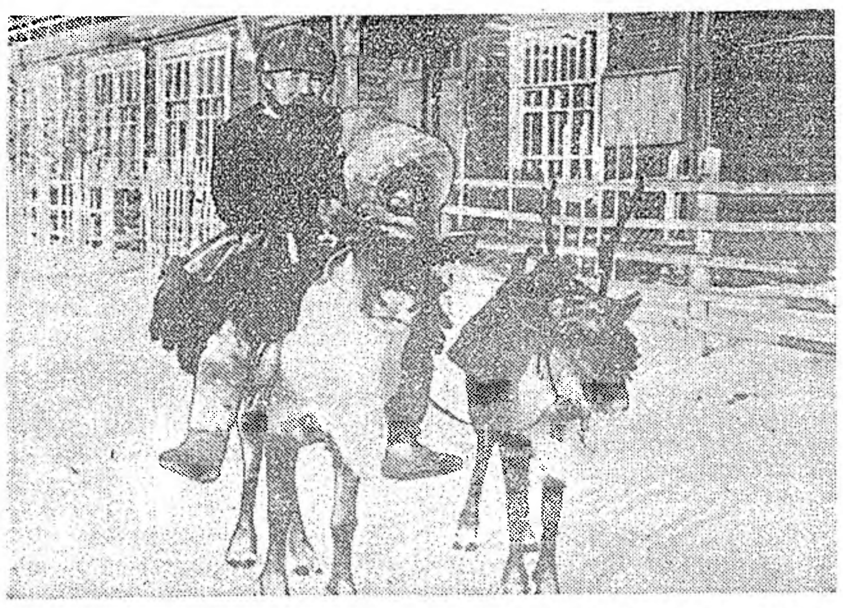
Ниитынгээ малай тоо толгойе олошоруулхын хажуугаар ашаг шэмыень эрид ехээр дээшэлүүлхын түлөө хаа хаанагүй тэмсэлэй дэлгэржэ байхада би энэ жэлдэ даажа байһан үнеэдэйнгээ тус бүриһөө дунда зэргээр 1500 литр һү һааха, үнеэн бүриһөө тугал абажа, түлжүүлхэ уялга абанаб. Энэ уялгаяа заатагүй дүүргэхэмни лабтай. Юуб гэхэдэ, манда бүхы арга боломжонууд бии.

Иигэжэ бидэнэр эршэтэйгээр, урагшаа эрмэлзэн ажаллажа байнабди. Үетэн нүхэд, ниитымнай малажалые хүгжөөлсэхэеэ манай колхоздо ерэхыетнай халуунаар уряалнаб: сугтаа хүдэлмэрилхэбди, хүбүүд, басагад!

Малажалда хүдэлмэрилхэеэ хүсэһэн Улан-Удэ городой комсомолецууд болон залуушуулай суглаан. Трибуна дээрэ мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн Ермошенко үгэ хэлэжэ байна.

БАУНТЫН АНГУУШАД

Республикын хойто зүгтэ ангаар баялиг ой тайгатай Баунтын аймаг оршоно. Эндэ олон тоото жэжэ ангуудһаа гадна, баабгай, шэлүүһэн, шоно, хандагай, буга, бодон гахай гэхэ мэтын ангууд олоороо үдэдэг юм. Эндэ хэрмэн, үнэгэн, бүхы дэлхэйдэ суурхаһан Баргажанай булган тон элбэг.

Агнууриин намар-үбэлэй сезоной эхилхэлээр энэ баян ой тайгада ангуушад олоороо гарадаг.

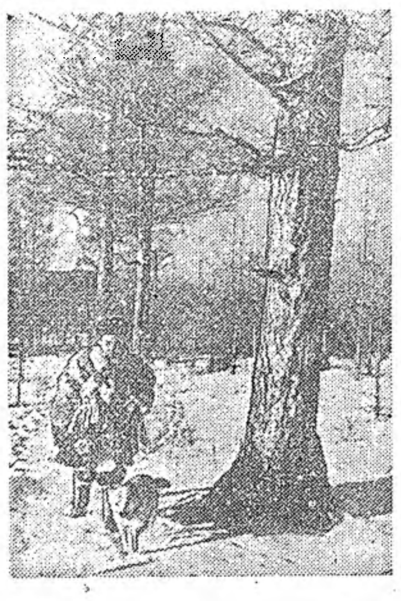
Бага наһанһаа эхилэн агнуури хэжэ һурадаг эвенкнүүд агнуурида ехэ дүршэлтэй юм. Тэдэнэр ямар нэгэн ангай мүр олоо һаа, тэрэнээ алдангүй мүшхэн баридаг заншалтай. Дүршэл ехэтэй ангуушад агнууриингаа оньһо мэргэжэлые ургажа ябаа залуушуулда дамжуулан үгэдэг.

Баунтын аймагта республикын бусад аймагуудайхида орходоо эртэ үбэл болодог, орой дулаардаг юм. Теэд үбэлэй ямаршье хүйтэн тэндэхи ангуушадай зориг хүсэлые хухалдаггүй.

...«Путь к коммунизму» гэжэ колхозой ангуушан, комсомолец Дуванча Басаулов аймагай түрүү ангуушадай нэгэн гэжэ тоологдоно. Энэ ангуушан агнууриин үбэлэй сезоной зарим үдэрнүүдтэ 40 хүрэтэр хэрмэ бариһан байна. Зарим ангуушадай үдэрэй олзо 200—300 түхэриг хүрэдэг юм.

Ангуушад колхозойнгоо тосхонһоо 50—60 километрын газарта агнуурида гарахадаа имагтал хатарша оро унаад ябадаг. Колхозой ангуушад агнууриһаа буухадаа болзолдоһон газартаа булта суглараад, колхоздоо бригадаараа бусажа ерэдэг заншалтай.

Ой тайгаһаа баян олзотой бусажа ябаһан ангуушад үхибүүдтээ, гэр бүлынхидтөө бэлэг сэлэг абахын тула замдаа хүдөөгэй магазинда ородог. Магазинай наймаалагша Илья Козулин «Зай юун хэрэгтэйб?

Абагты!» гэн ангуушадые хүндэтэйгөөр угтадаг. Ангуушан Степан Мордонов үхибүүдтээ нааданхай, конфетэ, һамагандаа платиин ноохон бүд асараа.

Ангуушадай ерэхэдэ үбгэн, залуугүй гэрһээ гаража угтаба. Тосхоной үйлсэдэ хүн зон олоороо сугларба. Урданай ангуушан, мүнөө һүнэй-товарна фермэ дээрэ ажалладаг Степанида Наиканчина угтагшадай дунда харагдана. Тэрэ эхэнэр ангуушадай хэр зэргын олзотой ерэһые эгээ түрүүлэн һонирхоно. Тэдэнтэй сугтаа агнуурида гараһан Лукерья Басаулова өөрынгөө бариһан ангуудые омогорхолтойгоор харуулна. Тиин тэдэнэр үдэшэлэн клубтаа сугларха гэлсээд, гэр гэртээ тарана. Үдэшэлэн колхозой клубта хүн зон олоороо суглараа. Хэдэн арбаад мянган түхэригэй үнэтэ арһа гүрэлдөө тушааһан тосхоной ангуушад сүлөөтэй сагаа хүхюун сэнгэлнгээр үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1). Бэрхэ ангуушан Р. Молчанов агнууриһаа бусажа ябана. 2). Залуу ангуушан Дуванча Басаулов ангай мүр мүрдэжэ ябана.

Ф. Сорокиной фотоочерк.

Советскэ Союзай ба Германиин хоорондо дайнай байдал зогсоолготой дашарамдуулан Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Соведэй хэһэн мэдүүлгэ

БЕРЛИН, январиин 30. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын премьер-министрын дэргэдэхи хэблэлэй зургаанай доро дурсагдаһан мэдээсэлые АДН агентствода дамжуулба:

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1955 оной январиин 25-най Указ тушаа Германска Демократическа Республикын Министрнүүдэй Совет иимэ мэдүүлгэ тунхаглаа:

Хэрбээ Германи парижска сэрэгэй хэлсээнүүдые буруушаагаад, эб найрамдалда дуратай ба демократическа Германиие байгуулхаар шиидээд байгаа һаа, саашадаа амгалан тайбанаар ба золтой жаргалтайгаар хүгжэжэ шадаха гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1955 оной январиин 25-най Указ үнэмшэстэй һайнаар гэршэлэн харуулжа үгэнэ. Энэ Указ хадаа Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ, бүхы немецкэ арадта бэеэ даанги байдал хүсэдөөр олгохо хэрэгтэ шэнэ ехэ алхам боложо үгэнэ. Аденауэр хадаа ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай асуудалаар немецкэ арадые мэхэлхые оролдогшодоол адляар, энэ тон шухала асуудалаар тэрэниие мүн лэ мэхэлхэ гэжэ оролдоно. Энэ Указ соо шэнэ юумэ үгы, мүн Германиин хүгжэлтэдэ ямаршье удхашанартай бэшэ байна, юуб гэхэдэ, баруун гүрэнүүд иимэ мэдүүлгэ үшөө 1951 ондо хэһэн юм гэжэ Аденауэр хэлэнэ. Тиихэдээ, дайнай байдал зогсоохо тухай баруун гүрэнүүдэй 1951 ондо хэһэн мэдүүлгэнүүд имагтал зүүн оронуудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн шэнэ дайнда бэлэдхэхэ ба европейскэ армиие байгуулха зорилготой байһан тухай хэлэхээ Аденауэр мартана. Эдэ һанаашалгануудынь мүнөө парижска хэлсээнүүдэй ёһоор бэелүүлэгдэжэ байна. Дайнай байдалые зогсоохо тухай Советскэ Союзай хэһэн мэдүүлгэ нэгэн талын сэрэгэй союз байгуулгада шэглүүлэгдэһэн бэшэ, харин парижска хэлсээнүүдые бундестагай буруушааһанай һүүлээр бүхы немецкэ арадай ба Советскэ Союзай хоорондо хани ёһоной харилсаануудые түргэнөөр тогтоохо зам нээжэ үгэнэ.

Баруунай союзнигуудай мэдүүлгэнүүд немецкэ арадай национальна интересүүдтэй зохилдохогүй байна. Харин эдэ мэдүүлгэнүүд Германиин хоёр хуби боложо хубааралгые улам бүри гүнзэгырүүлхэ байна. Парижска хэлсээнүүдые баталалга Германиин эзэмдэлгые 1998 он хүрэтэр үргэлжэлхэ сэрэгэй интервенциин шэнжэтэй болгоно. Тиин Баруун Германи хадаа өөрынгөө суверенитедые хүсэдөөр хаһагдаха байна. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ хадаа, тад һөөргэ, гитлеровскэ дайнтай холбоотой бүхы юумэндэ эсэс табижа, саашадаа амгалан тайбанаар ба эрхэ сүлөөтэйгөөр хүгжэхэ арга боломжо бүхы немецкэ арадта олгоно.

Энэ Указ, хэрбээ хүсөөд байгаа һаань, Советскэ Союзтай нормальна харилсаануудые дары тогтоохо арга боломжо федеральна республикада олгохоһоо гадна, парижска хэлсээнүүдые буруушааһанайнь һүүлээр ниитэгерманска сүлөөтэ, демократическа һунгалта үнгэргэхэ ябадалда Германска Демократическа Республикатай хамта дары бэлэдхэл хэжэ орохо арга олгоно. Энэ һунгалта 1955 ондо хэгдэжэ, Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ хэрэгые бүри ойротуулжа болохо байна. Иигэжэ эбэй ёһоор нэгэдэлгэ сэрэгэй агрессивнэ союзуудһаа Германиин гаража, аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха тухай ниитэевропейскэ договорто хабаадалсан, Германида ба Европодо эб найрамдалые аршалан хамгаалха хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха арга Германида олгохо байна. Ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалта хадаа бүхы Германитай эбэй договор баталха үндэһэ һуури байгуулха, мүн Германиһаа эзэмдэлгын бүхы сэрэгүүдые гаргаха арга нүхэсэл бии болгохо байна.

Энэ ехэ түүхэтэ арга боломжо немецкэ арадай үмэнэ нээлтэтэй зандаа, бэелүүлэгдэжэ боломоор юм. Хэн энээниие ойлгохые хүсэнэгүйб, тэрэ хадаа немецкэ арадай ерээдүй үетэнэй үмэнэ гэмтэ ябадал хэхэ байна. Тиимэһээ Германска Демократическа Республика хадаа парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэн бүхы хүсөөрөө тэмсэнэ, хэрбээ эдэ хэлсээнүүдэй эсэслэн баталагдаад байгаа һаа, бүхы Германи дотор эб найрамдалые хамгаалха өөрынгөө үүргые тэрэ бүри эршэтэйгээр бэелүүлхэ ушартай болоно. Тэрэ хадаа эб найрамдалай ба Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлгын түшэг тулгуури байһан туладаа Германиин энэ хубиие германска милитаризмын ба империализмын дарлаха ябадалһаа хамгаалхын тулада бүхы юумэ хэхэ байна. Советскэ Союзтай болон эб найрамдалай лагериин бусад бүхы гүрэнүүдтэй хани ёһоной харилсаа байгуулан олоһон бүхы хүсэеэ Аденауэрэй хүсэн эрмэлзэжэ байһан дайнай замые хаахын тулада Германска Демократическа Республика зорюулха байна.

СССР-һээ Аюулгүйн Соведтэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшын орлогшо А. А. Соболев Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ Л. Мунродо бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 30. (ТАСС). СССР-һээ Аюулгүйн Соведтэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшын орлогшо А. А. Соболев Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ Л. Мунродо доро дурсагдаһан удхатай бэшэг эльгээгээ:

«Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ Америкын Холбоото Штадуудай зүгһөө хамааралсадаг ба Тайвань шадарай районһоо Хитадай Арадай Республикада эсэргүү агрессивнэ ябуулгануудые Холбоото Штадуудай һүүлэй үедэ бүри олоор хэдэг болоһон дээрэһээ Дальна Востогтохи түгшүүрил улам хурсадажа, шэнэ дайнай аюул ехэ боложо байна.

Энээнтэй дашарамдуулан, США-гай зүгһөө КНР-тэ эсэргүүгээр хэгдэдэг агрессивнэ ябуулгануудые болон Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гэй хамааралсалгые зогсоохын тулада Аюулгүйн Совет яаралтай хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Хитадай Арадай Республикада эсэргүүгээр Тайвань шадар Америкын Холбоото Штадуудай хэжэ байһан агрессивнэ ябуулганууд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхын тулада Аюулгүйн Соведэй заседаниие яаралтайгаар зарлахые г-н түрүүлэгшэ, Таниие, гуйха заабари би абаһан байнаб.

Тиихэдээ энэ асуудалаар Аюулгүйн Соведэй резолюциин проектые хабсаргалсанаб».

Энэ резолюциин проект соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Аюулгүйн Совет хадаа,

Өөһэдынгөө булимтаран абаһан Тайвань, Пэнхуледао аралнуудһаа ба Хитадай эрье шадарай бусад аралнуудһаа Хитадай Арадай Республикада эсэргүү агрессивнэ ябуулгануудые Америкын Холбоото Штадуудай хэжэ байһан тухай асуудалые хаража үзэбэ. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, Холбоото Штадуудай хиналта доро байдаг зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгһөө Хитадай городууд болон эрье шадарай районуудта зэбсэгтэ добтолгонууд сэхээр хэгдэнэ, дурсагдаһан районуудта США-гэй далайн-сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд олоор асарагдана, тэрэшэлэн США-гэй гүрэнэй ажал-ябуулагшад Хитадай Арадай Республикада эсэргүүгээр зэбсэгтэ хүсэнүүдые хэрэглэхээр занажа хуулита мэдүүлгэнүүдые хэдэг байна;

США-гэй дурсагдаһан ябуулганууд Хитадай Арадай Республикада эсэргүү агресси болоно, Хитадай национальна территориин таһаршагүй хуби болгошо Тайвань ба Хитадай бусад аралнууд тушаа уласхоорондын хэлсээнүүдэй ёһоор США-гэй бэедээ даажа абаһан уялгануудта тон харша байна гэжэ тоолоно;

Тайвань арал ба Хитадай бусад аралнууд шадар Холбоото Штадуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэжэ байһан ябуулганууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставай гол принципүүдые эбдэн, Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ будүүлнгээр хамааралсалга болоно, эдэ ябуулгануудынь Дальна Востогто түгшүүрилые хурсадуулха эшэ үндэһэн болохоһоо гадна, энэ райондохи эб найрамдалда ба аюулгүй байдалда гай түбэг тохёолдуулна гэжэ тэмдэглэнэ;

Хитадай Арадай Республикада эсэргүүгээр Америкын Холбоото Штадуудай хэжэ байһан агрессивнэ ябуулгануудые **буруушаана;**

Дурсагдаһан агрессивнэ ябуулгануудые зогсоохын, тэрэшэлэн Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсалгые болюулхын тулада яаралтай хэмжээнүүдые абахыень США-гэй правительствода **дурадхана;**

Тайвань аралһаа ба Хитадта хамаатай бусад территоринуудһаа агаарай, далайн ба хуурай газарай зэбсэгтэ хүсэнүүдээ дары гаргажа абаашахыень Америкын Холбоото Штадуудай правительствода **дурадхана.**

Хитадай Арадай Республикын мэдэлдэ ородоггүй бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые энэ районой аралнуудһаа гаргажа абаашалгые хүнгэдхэхын тулада Тайвань шадарай райондо сэрэгэй ябуулгануудые хэнэйшье зүгһөө гаргахагүйе **уряална».**

Кяхтын аймагай һонинууд

1. Һунгагшадта концерт харуулба

Республиканска культурно-гэгээрэлэй һургуулиин һурагшад Калинишнинска һунгуулиин участогай агитпункт ошожо, һунгагшадта концерт харуулба. Концертын эхилхын урда тээ энэ һургуулиин партийна организациин секретарь нүхэр Горшечников «Марксизм-ленинизм шажан тухай» гэжэ лекци уншаа. Һунгагшад һургуулиин хуурша нүхэр Халбаевые тон халуунаар угтаба. Нүхэр Халбаев хуур дээрэ бурят-монгол арадай дуунуудые наадажа үгэбэ.

2. Библиотекэ һунгагшадта туһална

Кяхта городой библиотекэдэ үдэшэлэндөө хүн зон олоороо сугларжа, газетэ, журналнуудые, һунгалта тухай өөртөө хэрэгтэй номуудые библиотекэһээ абажа уншана. Педучилищиин студенткэ А. Жданова — «СССР-эй Конституци», гуталай фабрикын оёдолшон Ц. Р. Молонова — «Капиталистическэ гүрэнүүдтэхи арад зоной байдал» гэһэн номуудые абажа уншабад. Һунгалтада зорюулһан стенд библиотекэ соо хэгдэнхэй. Мүн уншалгын зал соо «Агитаторта туһаламжа» гэһэн булан эмхидхэгдэнхэй. Библиотекарь Ю. Могельникова һунгагшадай эрилтые хангахын тула эдэбхитэйгээр оролдоно. Мүнөө үедэ библиотекын хүдэлмэри һунгалтада гүйсэд зорюулагданхай.

3. Түл абажа захалаа

Калининай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-дэ түл абалга эхилээ. Һүүлэй үдэрнүүдтэ 100 гаран хурьган абтаба. Дүршэлтэй хонишод Гылыкова, Дымбрылова гэгшэд абаһан түлнүүдээ гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула оролдосотой һайнаар ажаллажа байна.

4. Һурагшадай хандалга

Усть-Кяхтын долоон жэлэй һургуулиин һурагшад Калининай нэрэмжэтэ колхоздо туһалхын тула 15 центнер үнэһэ, 1,5 центнер шубуунай аргал, 600 тэргэ шэбхэ апрелиин 1 болотор суглуулха гэһэн уялга абаад, эдэнэй жэшээе дахахыень аймагайнгаа комсомолецууд, пионернүүд ба һурагшадые уряалһан хандалга гаргаа.

5. Оёдолой фабрика нээгдэбэ

Һаяхан, январь һара соо Кяхта городто оёдолой фабрика нээгдэбэ. Тон түрүүн энэ фабрика телогрейкэ ба комбинезонуудые оёжо, наймаанай организацинуудта эльгээбэ. Мүнөө фабрика эрэшүүлэй костюм олоор оёжо гаргахаяа байна.

6. Кяхтын музейдэ

Үнгэрэгшэ жэлэй турша дотор академик Обручевой нэрэмжэтэ Кяхтын музейе (директорынь нүхэр Тугутов) 12 мянган хүн зон орожо хараһан байна. Тэдэнэр өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые журнал соо бэшэһэн ба музейн хүдэлмэрилэгшэдтэ улам һайнаар ажаллажа байхыень хүсэһэн байнад.

Б. Батоев.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Республикын уранзохёолшодтой уулзалга

Һаяхан Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой педагогическа институдай студентнэр болон багшанар республикынгаа уранзохёолшодтой уулзалга хэбэ. Уулзалгада уранзохёолшод Н. Балдано, Ц. Жимбиев, Ш. Нимбуев, М. Степанов гэгшэд хабаадалсаба.

Уранзохёолшодой Бүхэсоюзна хоёрдохи съездын делегат, БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин түрүүлэгшэ Н. Г. Балдано «Советскэ уранзохёолшодой Бүхэсоюзна хоёрдохи съездын дүнгүүд ба бурят-монголой уранзохёолшодой зорилгонууд» гэһэн элидхэл хэбэ.

Удаань поэт Шираб Нимбуев үхибүүдтэ зорюулан бэшэһэн «Манай бишыхан үхибүүдтэ» гэжэ шүлэгүүдэйнгээ циклһээ хэды шүлэгүүдые уншаа. Тэдэнэй дундаһаа «Хэн М[illegible]роз үбгэн болооб», «Шатарша[illegible]» «Баянай хүгжэм доро», «Эмниг м[illegible]ритой, эрэлхэг зоригтой» гэжэ шүл[illegible]гүүдынь шагнагшадые һонирхуула[illegible]

Уранзохёолшо—оршуулагша М[illegible]хаил Степанов Байгалай загаһаш[illegible] тухай бэшэжэ байһан «Сибири[illegible] далай» гэжэ повестьһоо бүлэгүүд[illegible] уншаба.

Залуу поэт Жимбиев өөрын[illegible] творческо түсэбүүд тухай хөөрэ[illegible] үгэхэ зуураа, лирическэ хэдэн ш[illegible]лэгүүдые ород ба бурят-монгол [illegible]лэн дээрэ уншаа.

Студентнэр болон багшанар ура[illegible]зохёолшодые халуунаар угтажа, са[illegible]шадаа творческо амжалтануудт[illegible] туйлахыень хүсэбэ.

Н. Дугаров.

Шэнэ зүжэгүүдые бэлдэнэ

Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперэ ба баледэй театрын коллектив столицынгаа ажалшадта шэнэ шэнэ зүжэгүүдые харуулхаар бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Февраль һарын эхеэр татарска композитор Д. Файзи гэгшын «Башмачки» гэжэ хүгжэмтэ комеди харуулхань. Энэ зүжэгэй хүгжэм татарска арадай дуунуудай аялгануудһаа абтан бэшэгдэһэн туладаа манай бурят-монгол арадай дуунуудай ба хатар нааданай фольклорто тон дүтэ болоно.

Удаань театрын коллектив К. Корчмаревой «Жаргалаа олоһон басаган» гэжэ оперые бэлдэжэ захалха юм. Энэ оперын сюжет «Буурал толгойтой басаган» гэжэ хитадай мэдээжэ повестьһоо абтанхай.

«Саянай хормойдо» гэжэ опер[illegible] автор, Москвагай композитор С. [illegible] Ряузов «Тала дээгүүр сасарһан т[illegible]лон» гэжэ баледэй хүгжэм бэшэ[illegible] дүүргээ. Һаяар нүхэр Ряузов тэрэ з[illegible]хёолоо асаржа манай республи[illegible] ерэхэнь. Энэ баледтэ социалистиче[illegible]кэ Бурят-Монголой ажабайдала[illegible] зарим үенүүд харуулагдана.

Мүн тэрэшэлэн профессор М. Фр[illegible]ловой «Энхэ булад баатар» [illegible]жэ оперо шэнэдхэн табигдаха.

РСФСР-эй болон БМАССР-[illegible] Верховно Соведүүдтэ, мүн нютага[illegible] Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада б[illegible]лэдхэлэй үедэ табихаар концерт[illegible] шэнэ хэдэн программа бэлэдхэгдэ[illegible] Концертнүүдтэ театрын эрхим а[illegible]тистнууд хабаадалсаха байна.

Тобшо һонинууд

Һурагшадай концерт. Һаяхан Торнин дунда һургуулиин һурагшадай уранһайханай самодеятельностиин коллектив Торнин аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо концерт харуулаа. Һурагшадай табиһан «Шодойн үхэл» гэжэ зүжэгые колхознигууд һонирхон хараа.

Шатараар багшанарай мүрысөө[illegible] Новоселенгинск тосхондо шатараа[illegible] аймагай һургуулинуудай багшана[illegible]рай турнир болоо. Турнирта 11 бэ[illegible]хэ шатаршад хабаадалсаһан байна[illegible] Энэ мүрысөөндэ Загастайн дунд[illegible] һургуулиин багша Хангеев 8,5 очк[illegible] абажа, түрүү һуури эзэлээ.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХООХО БА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ХОЁРДОХИ УРЬҺАЛАМЖА

1955 оной январиин 23-да Великие Луки городто болоһон шүүбэринүүдэй 15-дахи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядуудта серинүүд болон облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
020022	46*)	1 000	025044	1—50	200	030679	09*)	1 000	035839	09*)	[illegible]
020024	24*)	1 000	025083	37*)	1 000	030931	43*)	1 000	035965	06*)	[illegible]
020051	41*)	25 000	025123	46*)	5 000	030970	36*)	5 000	036079	25*)	[illegible]
020287	15*)	1 000	025129	10*)	5 000	030976	1—50	200	036213	17*)	[illegible]
020325	04*)	1 000	025498	44*)	1 000	031026	1—50	200	036237	1—50	[illegible]
020817	17*)	1 000	025834	11*)	1 000	031317	42*)	10 000	036529	28*)	[illegible]
020969	1—50	200	025855	43*)	1 000	031479	1—50	200	036591	1—50	[illegible]
020970	1—50	200	026005	1—50	200	031708	43*)	1 000	036774	15*)	[illegible]
021050	10*)	1 000	026279	14*)	10 000	031909	04*)	1 000	036797	1—50	[illegible]
021085	02*)	1 000	026285	14*)	1 000	032114	14*)	1 000	036950	1—50	[illegible]
021149	26*)	1 000	026363	16*)	1 000	032221	35*)	1 000	037094	16*)	[illegible]
021441	46*)	1 000	026420	03*)	1 000	032278	1—50	500	037145	07*)	[illegible]
021580	38*)	1 000	026564	35*)	1 000	032508	1—50	200	037225	37*)	[illegible]
021610	18*)	1 000	026677	23*)	1 000	032542	28*)	1 000	037255	1—50	[illegible]
021665	24*)	1 000	026707	48*)	1 000	032716	1—50	500	037386	1—50	[illegible]
021760	04*)	1 000	026748	36*)	1 000	032722	1—25	200	037580	06*)	[illegible]
021865	09*)	1 000	026980	1—50	500	032856	05*)	1 000	037588	18*)	[illegible]
022426	47*)	1 000	027056	13*)	1 000	032947	18*)	1 000	037614	08*)	[illegible]
022553	07*)	1 000	027060	48*)	1 000	033120	1—50	500	037630	1—50	[illegible]
022649	1—50	500	027189	19*)	1 000	033202	1—50	200	037778	23*)	[illegible]
022709	29*)	1 000	027290	17*)	1 000	033304	34*)	1 000	037779	42*)	[illegible]
022805	21*)	1 000	027432	42*)	1 000	033469	47*)	1 000	037970	1—50	[illegible]
022980	05*)	1 000	027734	1—50	500	033556	21*)	1 000	038238	45*)	[illegible]
023058	1—50	500	027810	1—50	200	033774	07*)	1 000	038251	47*)	[illegible]
023082	25*)	1 000	027812	1—50	500	033850	16*)	1 000	038508	1—50	[illegible]
023399	47*)	10 000	027978	50*)	1 000	034094	24*)	1 000	038579	14*)	[illegible]
023421	40*)	1 000	028014	37*)	1 000	034263	38*)	10 000	038595	49*)	[illegible]
023575	30*)	1 000	028041	45*)	1 000	034466	1—50	200	038770	29*)	[illegible]
023639	47*)	25 000	028241	32*)	1 000	034544	1—50	200	038827	12*)	[illegible]
023713	1—50	200	028537	1—50	200	034617	25*)	1 000	038951	1—50	[illegible]
023840	45*)	5 000	028790	1—50	200	034691	41*)	5 000	039031	24*)	[illegible]
024003	18*)	1 000	028928	13*)	1 000	034752	49*)	1 000	039107	1—50	[illegible]
024031	28*)	1 000	028948	45*)	1 000	034775	22*)	1 000	039172	1—50	[illegible]
024091	14*)	1 000	028965	14*)	1 000	034902	1—50	500	039298	1—50	[illegible]
024237	45*)	1 000	029179	1—50	200	034943	33*)	1 000	039324	1—50	[illegible]
024265	39*)	1 000	029580	1—50	200	035041	28*)	1 000	039546	26*)	[illegible]
024314	1—50	200	029608	31*)	5 000	035118	1—50	200	039654	26*)	[illegible]
024321	1—50	500	029852	13*)	1 000	035254	01*)	1 000	039719	11*)	[illegible]
024400	10*)	1 000	029946	17*)	1 000	035503	1—50	500	039825	30*)	[illegible]
024463	13*)	1 000	030320	1—50	200	035646	02*)	1 000	039842	1—50	[illegible]
024554	03*)	5 000	030391	03*)	1 000	035691	21*)	1 000	039966	48*)	[illegible]
024715	1—50	500	030550	43*)	1 000	035743	1—50	200	039985	1—50	[illegible]

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 200 түхэриг шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ— ажалшадай депутадуудай Великолукска областной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ

П. Р. ХАРИН.

Комиссиин харюусалгата секретарь М. А. СМИРНОВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 31-48, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00367. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 722.